

ЦЕРКОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

НАУЧНО РЕЛИГИОЗНО-ПРАВСТВЕННО СЪИСАНИЕ.

„созижду церковь мою, и врата адава не одолѣють ей“ (Мат, 16; 18).

„Церковенъ вѣстникъ“
ИЗЛИЗА ВСѢКИ МѢСЕЦЪ

Годишна цѣна:

Въ България	4 лева
За ученици и войници	3 „
„ Странство	5 „
Винаги прѣдплатени.	

Всичко

що се отнася до списанието се испраща до администрацията му въ г. Пловдивъ. Неплагени писма не се приематъ.

КЪМЪ АБОНАТИТЪ НИ.

Извѣстяваме за знание на Г. Г-да Абонатитѣ ни, че гдѣто прѣкхнахме издаването на списанието ни бѣ единственната причина: прѣмѣстванието ми въ г. Пловдивъ за енорийски Свещеникъ при църквата Св. „Кирилъ и Методий“, гдѣто намираме пълна възможность да продължаваме прѣдприятието. Първитѣ три броя ще считаме отъ текущата година. — Най-покорно молимъ тѣзи, които ни сж обѣщали и получаватъ списанието ни съ поръчки да побързатъ и ни исплатятъ абонамента, като обѣщаваме, че ще бждемъ сгорни съ издаването му, ако има щедрость. Редакцията.

Благодатенъ разговоръ.

Имена и названия на църквата.

(Записки отъ Св. Писание).

Лоза: пѣйте му, на винното лозие: Азъ Господъ го пазя, въ всяка минута ще го поя; за да го не поврѣди нѣкой, ноця и деня ще го пазя, за да не нагази нѣкой въ него; и ще напълни лицето на вселенната съ плодъ (Ис. 27, 2—3).

Господня Гора: така говори Господъ: Върнахъ ся къмъ Сионъ и ще ся нарѣче Гората на Господа Саваота, свята гора (Зах. 8, 3).

Гората на домътъ Господенъ: въ послѣднитѣ дни, гората на домътъ Господенъ ще ся

утвърди на върхътъ на горитѣ и ще ся възвиси надъ хълмитѣ и всичкитѣ народи ще ся стекътъ въ нея. И много плѣмена ще отидатъ и ще рѣкжтъ: дойдете да възлѣземъ на гората Господня, въ домътъ на Бога Иаковава, и ще ни научи пѣтицата си и ще ходитъ въ стѣзитѣ Му (Ис. 2, 2—3; Мих. 4, 1—2).

Свята гора: Господи! кой ще обитава въ твоята скиния? Кой ще живѣе въ свѣтата твоя гора? Който ходи въ незлобие, и който прави правда. (Ис. 14,1—2). Великъ е Господъ и твърдѣ хваленъ въ градътъ на Бога нашего, въ свѣтата своя гора (Ис. 47, 2).

Сионска Гора: ще събера хромящитѣ и ще направя хромящитѣ остатъкъ и изехвърленнитѣ народъ крѣпкъ и Господъ ще царува надъ тѣхъ въ Гората Сионъ отъ нинѣ и до вѣка (Мих. 4, 6—7). И видехъ и ето Агне стоеше на гората Сионъ (Ап. 14,1).

Градъ Божий: Славни нѣща сж говорихъ за тебѣ. Граде Божий (Ис. 86, 3). Но пристѣпихте до градътъ на Бога живаго (Евр. 12, 22).

Домъ Божий: всякой домъ ся прави отъ нѣкого си, а който е направилъ, всичко е Богъ. А Христосъ, като синъ надъ свойтъ си домъ; на когото домъ сми ний, ако държимъ до край твърдо дързновението и похвалата на надѣждата (Евр. 3,4—6). Имами великъ Свещеникъ надъ Божийтъ домъ, нека пристѣпами съ истинско сърдце въ пълна вѣра (—10, 21—22).

Дъщеря на Господа: (Пс. 44,10 — 16*).

Свято жилище на Всевишного: една рѣка и отокитѣ ѝ ще веселятъ Божийтъ градъ; свято мѣсто на населенята на Всевишного. Богъ е въ срѣдъ него (Пс. 45, 5 — 6).

Душев. Собесѣд.

Християнско наставление, избрано отъ трудовѣ на Св. Апостола Павла.

Извѣстявамъ ви, братие, че проповѣданото отъ мене евангелие не е чловѣческо; защото нито азъ отъ чловѣкъ съмъ го приелъ, нито съмъ го научилъ, освѣнъ съ откровение Исусъ Христово. Богъ, който мя е опрѣдѣлилъ отъ утробата на майка ми, и призвалъ чрѣзъ своята благодать, благоволи, да открие Сина своего въ мене. да го проповѣдвамъ между язычницитѣ (Гал. 1, 11, 15, 16). Азъ отъ Господа приехъ това, което ви ѝ прѣдадохъ (1 Кор. 11, 23). Богъ, който е сътворилъ свѣтътъ и всичко що ся нахожда въ него (Дѣя. 13, 24). Богъ обаче, който е богатъ въ милость, за голѣмата си любовь съ която ни възлюби (Евр. 2,4), който много пѣти и съ много начини говори въ старо врѣме на нашитѣ отци чрѣзъ пророцитѣ, въ тѣзи послѣднитѣ дни (Евр. 1, 1, 2), когато дойде изпълнението на врѣмето, проводи Богъ Сина си, който ся роди, отъ жена (Гал. 4,4), отъ плѣмето Иудино произлѣзе (Евр. 7,14), който по плът ся роди отъ сѣмето Давидово (Рим. 1,3), и тѣй дѣцата участвуватъ въ плътъ и кръвь, той, такожде зѣ участие въ истото (Евр. 2,14), и станъ подъ законътъ (Гал. 4,4). И безъ противорѣчие велика е тайната на благочестието; Богъ ся яви въ плътъ! (1 Тим. 3,16). Който е образъ на невидимаго Бога, първороденъ прѣди вситѣ твари; понеже чрѣзъ него би създадено всичко, което е на небесата и което е на земята, видимото и невидимото, прѣстоли било, или господства, или началства, или власти, всичкото чрѣзъ Него и зарадъ Него ся създаде и той е прѣдъ всичко и всичкото чрѣзъ него състои (Колос. 1, 15—17). Който, като е сияние на неговата слава и образъ на неговото сжщество и държи всичко съсъ словото на своята си сила, (Евр. 1, 3), че богатъ като бѣ, стана сиромашъ за

*) Ефтимий Зигабенъ въ тълкуванието на Псалтиря между другото пише: Давидъ назовава Церквата дъщеря и невѣста на Христа; то и другото е духовно. Господъ има Церквата си като невѣста, която ся е присѣденилъ съ нея чрѣзъ Евангелисто си; Той я има като дъщеря, която е възродилъ чрѣзъ Св. ѿ кръщение

Прев.

васъ да ся обогатите вие съ неговата сиромашия (2 Кор. 8,9). Защото той е казалъ: по блаженно е да дава нѣкой отъ колкото да зема (Дѣян. 20,35). Който въ образъ Божий като бѣ, него помисли похищение да е равенъ Богу (Фил. 2,6); който е надъ всичко, Богъ благословенъ въ вѣки (Рим. 9,5), но безслави себе си, като прие образъ рабский, и станъ подобенъ на чловѣцитѣ и като ся намѣри по образъ както чловѣкъ, смири себе си и послушливъ би даже до смъртъ и смъртъ на кръсть. (Филип. 2, 7—8). Откакъ проповѣда Иоанъ, прѣди неговото идвание кръщението на покаяние на всичкийтъ Израилски народъ. И когато свършваше Иоанъ поприцето си, казваше: кого мя имате да съмъ? не съмъ азъ; но ето, иде вслѣдъ мене онзи, комуто, не съмъ достоянъ да развържа обувкитѣ на нозѣтъ му (Дѣян. 13, 24-25). Той е нашиятъ миръ (Еф. 2,14), и като дойде, проповѣда благовѣстието на мирътъ на васъ, които бѣхте далеко и на тѣзи, които бѣха близо; защото чрѣзъ него и еднитѣ и другитѣ имахъ достъпъ при Отца въ единъ Духъ (—17, 18). Той е глава на тѣлото на церквата (Кол. 1, 18). Той даде едни да сж апостоли, други пророци, други пакъ благовѣстителите, а други пастири и учители (Еф. 4, 11). Както и Христосъ глава на церквата (— 5, 23), Христосъ възлюби церквата и предаде себѣ си за нея, да я освѣти, и очисти съ омиванието съ вода, чрѣзъ словото, да я прѣдстави на себѣ си церква славна, безъ да има пиятно, или бръчки, или друго нѣщо таково, но да е свята и непорочна (— 25 — 27). Христосъ на грѣхътъ ли е служителъ? Да не бжде! (Гал. 2,17). — Тѣй и Христосъ не прослави себе си да стане първо-священникъ, но тойзи, който му е рѣкълъ: „Синъ мой си ти, азъ днесъ тя родихъ“. (Евр. 5,5). Въ днитѣ на плътъта си (— 7), Господъ Исусъ прѣзъ ноцъта на прѣдаванието му, зѣ хлѣбъ, и като благодари, прѣломи и рѣче: „земете, яждте; това е тѣлото мое, което за васъ ся ломи; това правѣте за мое възпоминание. Така и чашата, слѣдъ вечерянието зѣ, и рѣче:“ Тая чаша е новий завѣтъ въ моята кръвь; това правѣте, всякой пѣтъ когато пиете, за мое възпоминание (1 Кор. 11,23 — 25). Съсъ силно викание и съ сълзи, (въ тази ноцъ) моления и молби тому, който можеше да го избави отъ смъртъ, и послушанъ би заради благоговѣнството си, ако и Синъ да бѣ, научи сж на послушание отъ това което пострада и като ся усъвършенствува, стана

причинителъ на вѣчно спасение на всичкитѣ що му сѣ послушни; нарѣченъ отъ Бога първосвященникъ по чинътъ Мелхиседекъ (Евр. 5,7 — 10.

Слѣдва

Същността на християнството.

Подъ името християнство, или християнска религия, вѣра, се разбира това Божественно учение, което Богъ още при самото сътворение на видимия и невидимия миръ е благоволилъ да дарува на чловѣцитѣ, за тѣхното душеспасение и добропрохождение земния животъ и което, най-сѣгнѣ, Спасителътъ на свѣтътъ, Единородний Синъ Божий Богочловѣкъ Иисусъ Христосъ донесълъ на земята и всецѣло раскрылъ, като за това даже прѣтърпѣлъ най-лошави хуления, безчестия, най-страшни страдания, позорна, крътна смъртъ. Християнството слѣдователно, не е чловѣческа мъдрость, но е Божественно учение, Божественна религия, дарувана на чловѣцитѣ отъ вѣликата Божия благодѣ и милость, както казахме, за тѣхното спасение и добро земно живѣние. Тукъ, въ тази религия, въ християнството, чловѣцитѣ могатъ най-нагледно да виждатъ истинското чловѣческо достоинство, и най-сполучливо да достигатъ до висше съвършенство. Че християнството е такова, насъ ни увѣрява всичката история на чловѣчески родъ, прѣминала и сегашна, защото въ нея, като въ огледало, се виждатъ всичкитѣ причини на неговия успѣхъ и неуспѣхъ и всичкитѣ зли и добри послѣдствия. И наистина, християнството е било всекогашъ спасително и благодѣтелно за чловѣчески родъ, а такова то ще прѣбѣде и до свѣршването на свѣта.

Никоя друга религия, никоя друга чловѣческа мъдрость не ни расправя тѣй ясно и тѣй право за същинската природа на чловѣка, както християнската, и нийде ние не можемъ да намѣримъ да ся поставя чловѣкъ на такава височина отъ истинско чловѣческо достоинство и отличие, съ такава духовно — разумна свобода, както нея. Така също ний нийде не можемъ да намеримъ такава съвършенно знание, най-високитѣ и най-вѣликитѣ истини за Бога и за неговото отношение къмъ чловѣка, най-великитѣ и най-малкитѣ елементи въ чловѣческия организмъ, съ всичкитѣ тѣхни способности и влечения, както въ християнството и то затова, защото то е Божия

мъдрость, а всичко друго е плътско. Така, въ първото още онова врѣме, когато се зачевали на земята чловѣческитѣ общества, когато собствено самия чловѣкъ се появилъ на земята съ всичкитѣ окръжающии го, Божественното учение е указало на неговий съставъ, а слѣдователно дало му и потрѣбнитѣ опѣтвания за правилното функциониране на неговата плътска и духовна части. Въ него се намерватъ и мотивитѣ, по които едното тѣй трѣбва да става а другото иначе. И дѣйствително, чловѣкъ, подиръ отстранението си отъ Божественното ръководство, прѣвъ всичкото врѣме на своето съществуване, не единъ пѣтъ е испитвалъ на себѣ си спасителната и благодѣтелна сила на Божественното учение и се е увѣрявалъ, че то е едничкото, което е присъще на неговата натура, а всичкитѣ други измислени чловѣчески мъдрости, къмъ които той е прибѣгвалъ много пѣти вслѣдствие на плътското влечение, сѣ червь, поядящъ неговото същество. Отъ самото свое създание, чловѣкъ е ималъ хиляди милиони случаи, когато да се е убѣждавалъ, че само Божественното учение може да даде на чловѣка спокойно чловѣческо щастие и надѣжда за вѣченъ блаженъ животъ. До дохожданието на земята на Вѣликия Учитель, Христа Спасителя, сѣ били извършени толкозъ много събития въ чловѣческия родъ отъ страна на Божественното Промышление, щото за чловѣка не е оставало и сѣнка отъ съмнѣние въ спасителността и благодѣянieto на това Промышление. Въздиганието и паданието, затриванието отъ лицето на земята на разни народи и на могущественитѣ тѣхни царства, робствата, златнитѣ врѣмена и съвършенното съсипване на Богоизбранныя Израилски народъ; заедно съ всичкитѣ пророчества, обѣтования, богослужения и обряди въ послѣдния отъ една страна; и отъ друга многобройнитѣ вѣрвания и прѣдания на първитѣ за Този Вѣликъ Учитель не сѣ нищо друго, освѣнъ всесвѣтно свидѣтелство, че само Божественното учение за вѣрата въ Бога Создателя и Промыслителя, Освятителя и Спасителя е едничката спасителна и благодѣтелна сила за чловѣчеството. И, колчимъ чловѣчеството прибѣгвало до тази сила, винаги удовлетворявало трѣбванията на своя духъ и постигало правилно чловѣческо щастие, при всичко, че тази сила не е била още тѣй добръ раскрыта по причина на самото чловѣческо неразвитие тогава.

Съ дохожданието, обаче, на земята на Иисуса, когато Божественното учение се всѣцѣло раскрыло и се положила основата на всѣяната Божественна Християнска религия; когато самия неинъ основателъ, чрѣзъ страшни страдания, умрѣлъ на кръстъ и вѣрнитѣ му ученици, апостолитѣ, я разнѣсли по цѣлата всѣленна, тогава чловѣчеството още повече се увѣрило, убѣдило и испитало спасителната и благодѣтелната нейна сила, затова и съ хиляди тѣрчало да ся подслания подъ покривътъ ѝ. Божественното учение, християнството, въ този случай може да ся сматря и като вѣрна история на чловѣчeskото умствено развитие и на неговото съзнание. Съ появяванието на християнството се дало и правилно възрѣниена старата философия, която, спорѣдъ мнѣнието на нѣкой отъ отцитѣ на църквата, не била нищо друго, освѣнъ пѣтъ за постиганиято на Божественното учение, раскрыто отъ И. Христа. При дохожданието на земята на Назаретския проповѣдникъ, чловѣчеството се намирало на върхътъ на своя нравственъ упадѣкъ, изгубило било всѣко довѣрие къмъ себѣ си и къмъ всичко свое, но, като чуло гласътъ на този проповѣдникъ, съ една особна лакомия обърнѣло очитѣ и сърдцето си къмъ този гласъ, приело Неговата проповѣдъ, исчистило плѣвелитѣ въ своята философия, поставило себѣ си на това положение, на което неговото истинско чловѣческо достоинство изискувало да стои, станѣло щастливо и трыгнѣло въ пѣтътъ на истинското съзнание. И по този начинъ и въ сферата на чловѣческия разумъ, християнството станѣло възродителъ и освятителъ на чловѣчеството, а заедно съ това и вѣренъ и здравъ ръководителъ въ неговия животъ; затова и то е достигнѣло въ днешно врѣме въ лицето на своитѣ здрави и искренни прѣдставители такова високо развитие, пакъ и доклѣ свѣтъ свѣтува ще продължава да ся развива и да достига до върхътъ на възможното съвършенство за честь и слава на Бога и за щастие и вѣчно свое блаженство.

Най новитѣ пессимистически теории и тѣхната несъстоятелность

(Прѣвежда Хр. Георгиевъ)

(Прод. отъ брой 3-ий)

Самото классическо изражение на скептически пессимизмъ, който може да бѣде разѣянъ отъ вѣрата, се заключава въ извѣстното

изрѣчение на Еклисиаста: „суета, суетъ, казва той, *вся суета*“ (Еклисиастъ I, 2). Съ такива думи, очевидно, се заявява, че чловѣческий животъ нѣма опрѣдѣлена цѣль, нищо такъво, въ което би могълъ да намѣри покойствие. Еклисиастъ тѣрсилъ мѣдростъта, не тя се е указала за него само „суета“ и уморявание на духътъ; мѣдростъта, която той придобилъ, е раскрыла прѣдъ него само заблуждението на живота, а тази съвършенна цѣль, въ която той би могълъ да намѣри покойствие, като въ окончателна цѣль за сѣществувание. — мѣдростъта не е могла нито да му ѣ даде, нито да му ѣ посочи. За това той казва: „които увеличаватъ своитѣ знания, учеличаватъ скръбъта си, защото съ знанието се пада въ голѣмо заблуждение, а въ резултатътъ не се получава нищо;“ *нихилизмътъ**) пѣкъ е скръбъ на сърдцето. По натагъкъ Еклисиастъ се обръща къмъ практическото положение, къмъ живота, гдѣто всичко се е намирало въ властъта и распоряжданията му, вслѣдствие на което той е испиталъ всѣкакъвъ видъ наслаждения, изпълнявалъ велики прѣдприятия, билъ е богатъ и славенъ, съ една дума — всичко, що му е дохождало на умъ, турялъ го е въ изпълнение. И какво ли се получава отъ това въ резултатътъ? Разглежданието на чловѣческитѣ дѣла изново го докарва до възклицанието: „всичко е суета! Разглежданието на чловѣческитѣ сѣдби го принуждава да каже: „Праведенъ е този чловѣкъ, който загинва въ своята праведность, а нечестивъ е този, който прадѣлжава живота си въ своето нечестие.“ Тѣй сѣщо и въ течението на свѣтовний си животъ той не билъ въ състояние да намѣри правѣдна награда. Особенно тѣй укрѣпява Еклисиаста въ скептическото му възрѣние, че въ живота на човѣческий родъ той не вижда никакъвъ прогресъ: нищо ново нѣма подъ слънцето; това което сѣществува, било е и по-отрано, то ще се повтаря и за напрѣдъ. Много въсхваляванитѣ усъвършенствования сѣ само повторение на „старото“, „лошото“ само по себе си. Основнитѣ условия за сѣществувание сѣ постоянно едни и сѣщи, затова нищо не може да се случи сѣщински *ново*. Какво значатъ всичкитѣ усъвършенствования, когато прогресса не може да въспре разлагающето дѣйствието на смъртъта? Успѣхитѣ въ знанието нѣматъ никакво

*) Отъ лат. nihil-нищо. Не вѣрвание въ нищо, освѣтъ въ това, въ което можемъ да се увѣримъ съ помощъта на чувственитѣ си оргдия. (Прѣвод.)

значение, тъй като всѣкакъвъ видъ знание носи характерътъ на отрицателната мъдростъ, която може да лиши живота отъ иллюзиитъ¹⁾ му, а крайната цѣль за сѣществуванieto, която бихме могли да вземемъ за ръководство — тя не може да открие. За да би достигнали тукъ нѣщо дѣйствително „ново“, необходими сѣ нови условия за сѣществуванieto духовно и материално отношение. Нъ до като чловѣчески родъ не е въ състояние да направи сѣщинский прогресъ, до тогазъ той ще повтаря само старото, — колкото и високо да сѣ развити формитъ на неговата култура, а „слънцето изгрѣва и захожда и изново успѣва да достигне до онова мѣсто, отъ гдѣто е изгрѣло; всичкитъ рѣки текжтъ въ морето, а то се не напълня“ (Еккл. I, 5, 7). Всичкото бескрайно разнообразие въ явленията на чловѣчески животъ не може да удовлетвори и напълни сърдцето на чловѣка; не може именно по своето непостоянство, неустойчивость и несѣщественность: „Очитъ не се удовлетворяватъ сѣ вижданието, ушитъ не се напълнятъ сѣ слушанието; това, което е криво, не може да се исправи, и това що е изгубено не може да се исчисли“ (Еккл. I, 8). — Нъ слѣдъ този безутѣшенъ скептически пессимизмъ, Екклесиастъ исказва една утешителна мисль, че въ всичкитъ чловѣчески дѣла трѣбва да се извършва голѣма промѣна, че Богъ ще приведе къмъ сѣдъ всѣко дѣло (Еккл. XII, 14; XI, 9), при което, като за прѣдпазване въ отчаяванието, той казва: „Ще чуемъ свършкѣтъ на всичко: Бой се отъ Бога и заповѣдитъ му изпълнявай, защото въ това е всичкото за чловѣка.“ (Еккл. XII 13). Още повече, при видѣтъ на прѣходящия характеръ, въ този животъ, Екклесиастъ съвѣтва чловѣка, който се бои отъ Бога да се прѣдава на тѣзи невинни радости, които му сѣ достъпни: върви, яждъ сѣ веселие хлѣбътъ си, пийсѣ сърдечна радостъ виното си, наслаждавай се въ живота си сѣ жената която обичашъ въ всичкитъ дни на суетний си животъ, които ти е далъ Богъ подъ слънцето въ всичкитъ дни на твоята суета; защото това е дѣлътъ ти въ живота и въ трудътъ ти, въ който се трудишъ подъ слънцето. (Еккл. IX 7-9).

(Слѣдва)

1). Илюзия-заблуждение на чувствата, или разсѣдка, когато въображението се взема за дѣйствително.

(Прѣвод.)

Бесѣди върху християнското богослужение.

БЕСѢДА ВТОРА

За лицата, които извършватъ богослужението и за присвоенитъ имъ за тази цѣль одежди.

Прѣди да постъпимъ къмъ обесненieto на православното богослужение и неговото значение, ще побесѣдуваме още за лицата, които извършватъ богослужението, за присвоенитъ имъ одежди, а така сѣщо — и за молитвитъ, които повече отъ всичко, се употрѣбаватъ при богослужението. Това е твърдѣ необходимо, както за наше назидание, така и за изобличение на тѣзи, които нито въ богослужението на православната Църква, нито въ лицата, които го извършватъ, нито дори, въ молитвитъ не виждатъ нищо назидателно и спасително. —

Всѣко богослужение въ Християнската Църква се извършва не отъ прости чловѣци, нъ отъ лица нарочно за това поставени и посветени.

Въ първото врѣме, когато Християнската Църква не била още излѣзла задъ прѣдѣлитъ на града Иерусалимъ, всичкитъ обязанности при священнодѣйствиата, правата на учителството и управлението се сѣсрѣдоточвали въ лицата на Апостолитъ. А когато увеличаванието на вѣрующитъ, взѣли да се образуватъ отдѣлни църковни общини въ различни страни, то за да не оставятъ членоветъ на Христовата Църква безъ наставления, богослужение и приобщение сѣ Светѣйшето Тѣло и Кръвь Христови, Апостолитъ избирали изъ срѣдата на по-опитнитъ и вѣрни членове нѣкои и ги поставяли за пресвитери. Думата „Пресвитеръ“ означава старъ по години и цѣломъдренъ въ живота. Тъй като Божията прѣмъдрость — вѣрата, благочестието и знанието се намиратъ често пѣти и въ младитъ, то било установено да произвеждатъ въ пресвитерска санъ и млади чловѣци, които разбирали Божиятъ законъ и биле опитни въ Християнския животъ. Избранитъ за пресвитери, чрѣзъ възлаганието на Апостолскитъ рѣцѣ, а по-послѣ чрѣзъ рѣцѣтъ на епископитъ, се съобщавали свише сѣ дароветъ на Светий Духъ за извършванието на таинствата и учителството. Тъй като тѣ получили благодатнитъ дарове за священнодѣйствиата и за оесвещението вѣрующитъ чрѣзъ таинствата; то тѣхъ взѣли да ги наричатъ „Иереи“, — по руски — *Свещенници*. А тъй

като тѣ чрѣвъ таинството Крыщение възраждатъ вѣрующитѣ въ духовенъ животъ, то тѣхъ ги наричатъ още „Отци“.

Братия, великъ и важенъ е духовний — Свещеннически чинъ. Тѣ (Свещеницитѣ), не сами отъ себе си приематъ тази честь, нѣ се повикватъ отъ Бога, както и Аронъ (Евр. 5, 4.) и за туй пѣкъ всѣкой трѣбва да разбира и вижда въ тѣхъ Служители Христови и домостроители на Божиитѣ тайни (1 Кор. 1, 4.). да ги уважава и почита. Спасителя е казалъ: „който слуша васъ, Мене слуша, и който се отмѣта отъ Васъ, отъ Мене се отмѣта“ (Лук. 10, 16.). Като разяснява тази обязанность, Св. Иоанъ Златоустъ говори: „който почита Свещеницитѣ, почита Христа, който ги обижда, нанннса обида на Христа“ (Бесѣда 17 на Еванг. отъ Мат.) Защо? Загова, защото, както учи Св. Игнатий Богоносецъ, „Свещенството е връхъ надъ всичко“ (Посл. къмъ Смирн.), и макъръ „да се начва и устроява на земята, нѣ трѣбва да се причислява къмъ небеснитѣ нѣща, както за това говори Св. Иоанъ Златоустъ (за Свещенството кн. 3, гл. 3.), защото „Свещеника заема срѣдното мѣсто мѣжду Бога и чловѣцитѣ: нб-малкъ е отъ Бога, нѣ нб-голъмъ отъ чловѣцитѣ“; — Той е извършителъ на Божиитѣ таинства за спасението душитъ на вѣрующитѣ, той е, тѣй сѣщо, Главний учитель на вѣрующитѣ за достигванието на спасението, задълженъ да даде отчетъ прѣдъ Бога за всѣка изгубена душа (Иезек. 33, 8.). Ето защо е високо неговото звание, ето защо ся важни неговитѣ обязанности и отговорно неговото служение прѣдъ Бога! Блаженни сѣ тѣзи, които облекчаватъ трудноститѣ при служението му!.. Нѣ може би вий ще попитате, какъ тѣй ще бждатъ полезни за свещеника въ неговитѣ Пастирски трудности, когато самъ той е носителъ и раздавателъ на Божиитѣ дарове? Ето какъ, макаръ че свещеника е носителъ и раздавателъ на Божиитѣ дарове, нѣ той въ сѣщето врѣме е и чловѣкъ, облѣченъ въ плоть. Споредъ Божиата воля, нему не се запрѣщава да бжде семѣнъ. Отъ тукъ на свещеника прѣдстои, освѣнъ висшето грижение за повѣренното му паство, да има други грижи за себѣ си и за членовѣтъ на семѣйството си. Ако свещеника и неговото семѣйство сѣ обезпечени, то той може да посвети всичкото си врѣме въ служение за въ полза на паството. Не обезпечений — по необходимостъ губи врѣмето си въ грижи и дирение срѣдства за

подържане семѣйството си. А житейскитѣ бавения и грижи, безъ съмнение припятствуватъ много или малко на свещеника да се прѣдаде всецѣло на дѣлото на пастирското си служение. — И така, като помните думитѣ на Спасителя: „достойнъ дѣлателъ мзди своея“ (Лук. 10, 7), притичайте се на помощъ на свещеника, — облекчавайте неговий жизненъ пѣлъ, и той ще получи исканата свобода да се труди всецѣло за васъ за спасението на душитъ ви.

(Слѣдва)

ПРОЛѢТЪТА И БЖДЖЩЕТО ВЪСКРЕСЕНИЕ НА МЪРТВИТѢ.

Пролѣтътъ въ дѣйствителность изображава възкресението на мъртвитѣ. Всичко, каквото ся извършва въ пролѣтътъ това ще бжде и въ възкресението на мъртвитѣ, както виждаме и слушаеме въ Св. Писание. Пролѣтно врѣмя всичкото земно Божие творение ся промѣня; така сѣщо и въ врѣме на бжджщето възкресение на мъртвитѣ всичкото ще ся промѣни по неизмѣняемото обѣщание на Бога: **Се нова вся творю** (Апок. 21, 5). **Ще бжде небето ново и земята нова** (Исайя 65, 17). **Нова же небесе, и нови земли по обѣтованию его чаемъ** (2 петр. 3, 13). Пролѣтно врѣмя, както виждаме, всичко органическо ся съживява; така ще да бжде и въ възкресението на мъртвитѣ и ще ся съживи всичкото чловѣческо естество. Пролѣтно врѣмя всяка билка излиза изъ нѣдрата на земята и ся явява въ свойтъ си видъ: така ще бжде и въ послѣдния день въ който всички умрѣли чловѣци ще излѣзатъ изъ гробовѣтъ си и ще ся явяватъ въ свойтъ си образъ. **Яко грядетъ часъ въ онже и вси суции во гробѣхъ услышатъ гласъ Си на Божия и изидутъ, сотворши и благая, въ воскрешение живота: а сотворши и злая, въ воскрешениесуда.** (Иоан. 5, 28 — 29.) Зимно врѣмя дръвесата и трѣвитѣ изглеждатъ като изсѣхнали: нѣ пролѣтно врѣмя ся показва тѣхната жизненность, така сѣщо е и съ всички умрели спорѣдъ, както ни учи Св. Писание, че живота на всѣкой умрѣлъ ще ся даде въ послѣдни день. Зимно врѣмя и сухитѣ и суровитѣ дръвеса иматъ еднакъвъ изгледъ; нѣ пролѣтно врѣмя разницата помѣжду имъ ся познава; така сѣщо е и съ чловѣцитѣ (праведнитѣ — грѣшнитѣ) иматъ еднакъвъ равенъ вънкашенъ видъ, но въ врѣмя възкресението го-

лъмо различие ще се яви помѣжду имъ (праведни и грѣшници). Суровитѣ дръвета и трѣви въ пролѣтно врѣме ся покриватъ съ листа и цвѣтове; така и въ възкресението на мъртвитѣ тѣлата на благочестивитѣ и праведнитѣ ще ся изобразятъ въ новъ, свѣтъль, благоприятъ и прѣкрасенъ видъ по обѣщанието на Бога. **Наше бо житие на небесѣхъ есть отъгнудже и Спасителя ждемъ Господа Нашего Иисуса Христа, иже преобразитъ тѣло смирения нашего, яко бити сему сообразну тѣлу слави Его** (Филип. 3, 20—21). Сухитѣ дръвета и трѣви, както зимно, така и пролѣтно врѣмя иматъ всѣ еднакъвъ изгледъ и неизмѣнливъ видъ т. е. неприятенъ, черенъ: така сж сжщо и грѣшнитѣ и безбожни чловѣци, както тука на земята, така и горѣ на небето ще иматъ неприятенъ видъ.

Християнино! Ето гледашъ пролѣтѣта, — образѣтъ и чудесата по възкресението на умрѣлитѣ, глѣдашъ възкресението имъ какъ ще бжде (праведни и грѣшни); виждашъ, че тогава всички ще ся приематъ и удостоятъ спрямо дѣлото си; живѣй, както искашъ и както ти е угодно, а тогава да воскреснешъ! **Чаю воскресения мертвихъ и жизни будущаго вѣка: живѣй праведно и достойно** (т. е. достойно за бждѣщия небесенъ животъ). Ако искашъ да имашъ участие съ праведницитѣ и благочестивитѣ, живѣй сега благочестиво, свято и праведно! Днесъ, каквото има у тебѣ скрито, то тогава отвѣнъ ще ся яви. Ималъ ли си благочестие? — тогава ще ся яви. Ималъ ли си нечестие и лицемѣрие? тогава щестане явно. Тогава ще ся явятъ **чадата на Бога и чадата на дявола: тогава ще ся раздѣлятъ овцѣтѣ отъ козитѣ**. (Иоан. 3, 10. матт. 25, 32—33). Ако искашъ, любезний Християнино, да достигнешъ, възкресението на праведнитѣ, трѣбва да възкреснешъ духовно съ Иисуса Христа. **Да якоже Христосъ отъ мертвихъ славою Отчею, тако и ми во обновление жизни ходити начнемъ** (Римл. 6, 4). Затова: **востани, спай, и воскресни отъ мертвихъ и освѣтитъ тя Христосъ**. (Ефес. 5, 14).

Кормчий

Благотворителность къмъ бѣднитѣ.

Благочестивий Християнино! не отказвай на бѣдния, когато ти проси милость, и не изнѣмощавай очитѣ на нуждающий се! Не оскърбявай душата на гладний и не огорчавай чловѣка на бѣдността му! Не възмущавай

повече огорчений сърдечно, и не забавай милостивията си къмъ този, който ти ъж иска! Не исплждай нещастния, който те моли за помощъ и не отвръщай лицето си отъ бѣдния! Не давай поводъ на чловѣка да те проклѣна; защото той ще те праклина въ душевната си скръбъ и Богъ ще чуе моленито му. Добрѣ изслушвай бѣдния и му отговаряй ласкаво съ голѣма кротость! Избавяй притѣсняемий отъ ржцѣтѣ на притѣснителя му и не бжди малодушенъ, когато сждишъ! На сирацитѣ бжди вмѣсто баща и ти ще бждишъ синъ на Вишня: Той ще те обикне повече, отъ колкото майка-ти!

Животѣтъ и дѣлата

НА

Св. Кирила и Методия, Славянски и Български просвѣтители и Апостоли.

(Кирилъ роденъ 827 г., умрѣль 869 г. Методий роденъ 820 г., умрѣль 885 г.).

1). Въ втората половина на деветото столѣтие, т. е. прѣди хиляди години, въ духовното развивание на южнитѣ и западнитѣ славени станжло единъ голѣмъ прѣвратъ. Този прѣвратъ направили двама братия, двама велики мжжие и святители, на които всички славѣни вѣчно ще бждѣтъ признателни и благодарни. Съ тѣхната помощъ, съ тѣхнитѣ неуморими старания, съ тѣхнитѣ денонощни трудове, словѣнитѣ би въведени въ кржга на образованитѣ народи въ Европа, защото тѣ положили основата на писмото, книжнината и Богослужението на отечественний словенски языкъ.

Тѣзи двама братия били великитѣ Словѣнски и Български Просвѣтители и Апостоли: *Константинъ* (а послѣ Кирилъ) и *Методий*. Тѣ се родили въ градъ Солунъ, който ималъ тогава голѣмо значение поради търговията си, учебнитѣ си завѣдения и великолѣпието си. Тѣ произлѣзвали отъ родители отлични и още отъ младинитѣ си били посвятени въ изучаванието на тогавашнитѣ науки и свободни искуства. Баща имъ Левъ, богатъ и знаменитъ човѣкъ, билъ воененъ началникъ при Солунский стратегъ (войвода).

Твърдѣ е за вѣрвание и дори положително може да се каже, че тѣ сж били отъ словѣнски родъ, защото, както свидѣтельствува Императоръ Михаилъ III, тогава Солунскитѣ жители всички чисто говорили словѣнски я-

зикъ: „Солуняне въсѣ чисто Словѣнски бѣседу-
юто? Върху това, ний ся увѣряваме още, ка-
то имаме прѣдъ очи тѣхната книжовна дѣятел-
ность въ словѣнскитѣ страни и извънѣрната
имъ дарба да изучаватъ чуждитѣ язици; защо-
то Гърцитѣ винаги сѣ били неспособни да на-
учатъ не само Словѣнскій, но и всички дру-
гизазици. Най послѣ, трѣбва да спомѣнемъ ту-
ка, че въ това врѣме на Гръцка служба се на-
мирани мносно славяни, каквито сѣ били патри-
архъ Никита (769—780), Дамиянъ, сѣкровищ-
никъ на Императора Михаила Ш, Императоръ
Касимий Македонецъ и др.

Не се знае тъкмо въ коя година сѣ се ро-
дили Словѣнскитѣ просвѣтителѣ. Но като зна-
емъ, кога е умрѣлъ Константинъ (Кирилъ) и на
колко години билъ тогава, то можемъ токурѣ-
чи положително да кажемъ, че се е родилъ
на 827 година слѣдъ Христа. Константинъ е
билъ най-младий отъ седмѣтъ дѣца на Лева,
а пакъ Методий — най-старий. Може да ся при-
еме, че Методий се е родилъ прѣди 820 година.

2). Въ *житието* на Констандинъ има една
отъ онѣзи притчи, каквито сѣ много обича-
ли да приказватъ хората на онова врѣме. Та-
зи притча казва, че на Константина, като билъ
още на седмъ години, пристъпило се, какво
Солунскій войвода ужъ билъ събралъ всич-
китѣ моми на този градъ, и му казалъ:

— Избери си сега, която искашь да ти бѣ-
де другарка на земята.

— И азъ, говорилъ ужъ Константинъ на
своитѣ родители, *разглѣдвалъ ги всичкитѣ и*
виждалъ едни най-хубови отъ всички, която ся
казваше София, т. е. мъдрость. И нея си из-
брагъ.

На това отговорилъ баща му:

— *Синкъ, изпълнявай заповѣдитѣ на своя*
бащи и не забравяй наукитѣ на майка си. За-
познай се съ наукитѣ и съ знанията, които ще
ти свѣтятъ по-добрѣ отъ слънцето. И ако ти бѣ-
де приятель знанието ще се отгървешъ съ него
отъ много злини.

Таквизи хубави притчи, съ които ся на-
пѣстрюва много пѣти живота на нѣкои вели-
ки мъжие, сами по себѣ си характеризирватъ
тѣхний животъ. Момата на име *София*, която
още отъ младостта си на сѣнѣ билъ избралъ
Константинъ, споредъ притчата, — олицетворя-
ва тука *мъдростта* (Гръцката дума *София* зна-
чи на Български: *мъдрость*), която си залю-
билъ словѣнскій апостолъ, наукитѣ и иску-
ствата, на които си е посвѣтилъ живота, благо-

роднитѣ и възвишени дѣла, които той заедно
сѣ брата си Методия извършилъ.

Константинъ се отличилъ още отъ дѣтин-
ството си съ голѣмъ напредѣкъ въ учението,
за което всички му ся чудили. Особено пакъ
памятьта му била много силна. Списанията на
Григория Богослова той е захваналъ да чете
до като е билъ още дѣтѣ. Мислитѣ на този
свѣтецъ до толкози сѣ наслаждавали душата
му, гдѣто той начърталъ на стената въ своя-
та стая единъ кръстъ и подъ него изрѣзълъ
тѣзи думи за похвала на свѣтия мислителъ:

— *О, Григорие, човѣче по тѣло, а пакъ ан-*
гелъ по душа! твоитѣ уста прославятъ Бога, като
устата на серафимитѣ и просвѣщаватъ вселенната,
като проповѣдватъ истинската вѣра. Приими и за
ученикъ мене, който принадлежалъ прѣдъ тебѣ съ
любовъ и вѣра, и бѣди ми вождъ и наставникъ.

До като се училъ въ солунъ, Константинъ
срѣщналъ въ книгитѣ нѣкое мѣсто, което не
можалъ да разумѣе. Това му докарало голѣма
скръбъ. Случайно по него врѣме дошълъ въ
Солунъ нѣкой си чужденецъ, който билъ про-
чутъ, че добре разбиралъ мѣчнитѣ мѣста и
знаялъ добрѣ грамматиката. Константинъ за въ
часъ се затекълъ при него и взелъ да му се
моли:

— *Благодѣтелю мой, научи ме да разби-*
рамъ граматическитѣ правила, за да мога да
разумѣвамъ, което четъ.

— Остави ме младий човѣче, рѣкълъ
чужденецътъ, азъ съмъ се зарѣкълъ да не у-
ча вече никого въ туй врѣме.

— *Подарявамъ ти всичко, което ми ся па-*
да отъ бащи ми, само ме научи! — отговорилъ
жедний за наука младежъ.

А когато слѣдъ това не склонилъ непри-
клоний ученъ, Константинъ сѣднѣлъ пакъ да
ся мъчи и да ся учи както може.

3). Слѣдъ смъртьта на баща си (847 год.),
Константинъ като билъ още на четирнадѣсетъ
години, билъ испратенъ въ Цариградъ на ви-
соко учение. Тамъ, както едно врѣме Мойсей
въ Египетъ, той билъ честитъ да се учи въ
царскій палатъ заедно съ царскій синъ Миха-
ила Ш, подъ ръководството на патриарха Фе-
тия, на императорскій логотетъ. Теогтиета и
подъ надзора на име императорица Тедора, е-
дна отъ най-отличнитѣ жени, които сѣ бгли нѣ-
кога на царски прѣстолъ за свѣтица, бѣше е-
дна отъ най-хубавитѣ епохи въ историята, а
особенно за византийската империя.

Въ Цариградъ Констандинъ, достоинъ за

честъта, която получилъ, се отличилъ тъй сж-що съ голѣмъ успѣхъ въ науката. Неговитѣ животописци разказватъ, че грамматиката той е изучилъ въ три мѣсеца; слѣдъ това той изучавалъ Омировитѣ творения: Илиадата и Одиссеята, както и Геометрията; при учителитѣ Лева и Фотия слушалъ Диалектиката и всичкитѣ философски науки, а при това още Риторика, Аритметика, Астрономия, Музика и всичкитѣ други искусства. Поради своитѣ извънмѣрни дарби и трудове, той ся прочулъ твърдѣ много, а поради кротостъта и скромностъта си—спечелилъ любовъта на всички. Царскій логотетъ Теоктистъ го поканилъ дори да ся ожени за неговата кръщелница, една хубава и богата мома, като го убожавалъ, че слѣдъ кратко врѣме ще стане Стратигъ (войвода), единъ чинъ високъ и много почтенъ на него врѣме.

— *Хубава е тази покана, отговорилъ Константинъ, за когото е хубава; ала за менъ нѣма нищо по-сладко отъ науката.*

Неговата наклонность къмъ усамотенъ и прибранъ животъ го расположила къмъ духовно звание, на което се е посвѣтилъ. Той се покалугерилъ и добилъ име *Кирилъ*. Впрочемъ на него врѣме, най-много въ това звание е намиралъ възможность да ся прѣдаде на наукитѣ всѣки, който е ималъ къмъ тѣхъ любовь и наклонность. Отъ ученикъ Кирилъ за скоро врѣме станалъ учитель; той се назначилъ за библиотекаръ на патриарха въ Св. София, а подиръ малко и за учитель на философията. Като учитель той ся прочулъ до толкова много, гдѣто неговитѣ съврѣменници, въ Цариградъ, както и въ Римъ, го нарѣкли *Философъ* и въ историята често се срѣща нашия апостолъ подъ името: *Константинъ Философъ*.

4). Въ това врѣме се явилъ първий случай за апостолството на нашия Философъ, който билъ тогава на 24 години. *Сарацинитѣ* (Арабитѣ), които владѣли въ Сирия, гордѣящицъ се съ своята сила и съ своитѣ знания на разни науки, подигравали се съ христианитѣ и поискали да имъ се пратятъ отъ Цариградъ нѣкои учени мъже, които да ся прѣпиратъ съ тѣхъ за тайнитѣ на Св. Троица. Като търсилъ таквизи учени мъже, Императоръ Михаилъ III, споразумялъ се съ патриарха Фотия, неможалъ да намѣри човѣкъ по-достойнъ за това свѣто дѣло отъ Константина Философа, който при голѣмата си ученность отличено зналъ источнитѣ язици, а мѣжду тѣмъ и

Сирекій. Кирилъ билъ испратенъ заедно съ единъ по високъ чиновникъ на име Георги (851 год.).

Прѣпирнитѣ на Константина философа съ Сарацинитѣ за вѣрата, за Св. Троица и други, доста подробно се описватъ въ неговото житие; но ний ще споменемъ тука само нѣкои отъ мѣдритѣ отговори на младий апостолъ.

Питание. — Всинца ний ягко държимъ Мохамедовий законъ, говорили Сарацинитѣ, които били, мохамеданци, безъ да остѣпваме въ нѣщо, а пѣкъ вий, които сте приели Христовий законъ, въ много нѣща се различавате: едни отъ васъ вѣрватъ тъй, а други иначе, а всичкитѣ изобщо прѣкарвате живота си несъгласно съ вѣрата, защо тъй?

Отговоръ. — Нашия Богъ е, като едно море, което има безмѣрна ширина и дълбина. Всичкитѣ мореплаватели прѣплуватъ ли морето и достигатъ ли желанното пристанище? Не всички — по различни причини. Тѣи и умоветѣ на хората: не всички, които се стрѣмятъ къмъ познанието на непостижимий Богъ и не исповѣдуемитѣ дѣла Божии, еднакво и на равни ги разумѣватъ. Смирениитѣ и покорнитѣ отъ тѣхъ съ Божия помощъ, достигатъ търсената истина и се просвѣщаватъ въ нея; но слабоумнитѣ по своята самонадѣяность, като се лишаватъ отъ помощъта Божия, като въ гнили кораби, опитватъ се да прѣплуватъ това море и безсилни едни се даватъ, като падатъ въ заблуждение, а пѣкъ други съ трудъ едвамъ си отдѣхватъ, като се вълнуватъ отъ съмнѣнието и се обесилватъ отъ душева лѣность. А вашата вѣра и ваший законъ нѣматъ никакви мъчнотии и не приличатъ като на морето, но като на една малка рѣчка, която може да прѣскочи всѣкой — малкъ, голѣмъ; защото нѣма въ ваший законъ нѣщо божественно и боговдѣхновенно, но само едни човѣшки обичаи и плѣтски мѣдрования. Ваший законодатель не ви е положилъ никакво мъчно испълнима заповѣдъ и не ви е обуздаль отъ гнѣвъ и безчинна похоть; но напротивъ всичко ви допусналъ, като ви увѣкалъ въ пропастьта. За това вий държите единомисленно ваший законъ, който ви е даденъ по вашитѣ прищевки.

Питание. — Какъ тъй, вий христианитѣ, одинаго Бога раздѣляте на три Богове: Отецъ, Синъ и Св. Духъ?

Отговоръ. — Недѣйте хули Св. Троица, която и пророцитѣ ни сж учили да исповѣдаме;

ний почитаме Отца, Сина и Св. Духа, три лица, но едно сѣщество. Погледайте слънцето, което е създадено въ образъ на Св. Троица. Въ него има три въща: кръгъ, свѣтлина, лучи — топлина. Слънчевий кръгъ прилича на Бога Отца. Както изъ слънчевий кръгъ излизатъ свѣтливитъ лучи и топлина тъй отъ Бога Отца се раждатъ Синъ и излѣзва Св. Духъ.

Питание. — Ако Христосъ е вашъ Богъ, то защо не изпълнявате неговитъ заповѣди? Той ви заповѣдва да се молите за неприятелитъ си, да правите добро на онѣзи, които ви мразятъ, да обръщате и другата си страна на онѣзи, които ви удрятъ едната. А пакъ вий острете оружие, ходите на бой, убивате?

Отговоръ. — Христосъ, който ни заповѣда да правимъ добро на онѣзи, които ни правятъ зло, казалъ е това: по-голѣма любовъ никой не може да покаже въ този животъ, колкото тогози, който положи душата си за своитъ ближни. За това търпимъ ний и процавами обидитъ, които ся нанасятъ лично намъ; но единъ другиго ний защищаваме и, готови да умрѣмъ, ний запазваме отечеството. . . .

По този начинъ, младий философъ, отлично се прѣпираше съ Сарацинскитъ учени; но той не можаше да ги убѣди, ако и тѣ да не сѣ можали да го прѣлъстятъ съ своитъ голѣми знания, съ които сѣ славили тогава. На връщане въ Цариградъ Константинъ билъ приетъ съ голѣма честь отъ царя и патриарха. Като прѣкаралъ нѣколко врѣме въ столицата осамотенъ и въ непрѣкъснато учение, той отишълъ при брата си Методий, който ся намиралъ тогава въ мѣнастирътъ, нарѣченъ *Политронъ* на планината Олимпъ.

(Слѣдва).

Историята на празниците.

Както сѣ ветхозавѣтната (Иск. 20, 8—10; Иерем. 17, 22), така и въ новозавѣтната църкви (Лук. 4, 16; Иоан. 5, 14; 1 Кор. 16, 1—3; Рим. 12, 13.) имало е особни дни, които по прѣимущество сѣ се посвѣтвявали за *Богослужение*. Всичко, що е заповѣдалъ намъ Господъ, длъжни сме да го извършваме порядочно въ опрѣдѣленитъ за тѣхъ врѣмена. Той е заповѣдалъ да извършваме богослужение и да принасяме жертва не случайно и безъ редъ; но въ опрѣдѣленитъ времена и часове. Тѣзи които въ опрѣдѣленитъ врѣмена извършватъ

своитъ жертвоприношения сѣ твърдѣ приятни и угодни Богу; прочее, който пазн заповѣдитъ Господни, той не сѣгрѣшава (Св. Климентъ).

Святата наша църква, още отъ Апостолскитъ врѣмена, като извършва всѣкой день служения, превозда молитвитъ си на Създателтъ, да би Той, както всякой день ни дава насѣщний хлѣбъ за тѣлото, така сѣщо да храни и душата ни съ благодатта си. При всичкитъ тия всегдѣшни служения, Св. наша православна църква отъ Апостолскитъ врѣмена съединила е въ Слава Божия, за честь на блаженнитъ духове и святителитъ, за освѣщение на живитъ и умрѣлитъ си дѣца, различни спомани; отъ които сѣ произлезли различни богослужебни дни въ годината; а тѣ сѣ: *праздници, недѣли, дни, седмици и пости*.

Въ тия богослужебни дни, Христовата църква вика отъ мирскитъ и житейскитъ работи, на спасителни и благочестиви дѣла. При богослужението тя вдъхнува на всички ни безъ разлика на звание, възраст и полъ, правилата и примѣритъ на Св. вѣра, която е основалъ Иисусъ Христосъ и която сѣ распро странили Св. Апостоли и утвърдили тѣхнитъ приемници—пастиритъ и учителитъ. Съ своето непрѣстанно богослужение, което е понятно и на сърдцето и на разумътъ ни, църквата всагда въ насъ отъ младостта ни общественно сѣме на истинското благочестие. Тя (църквата) ни учи отъ дѣтство, да познаемъ духътъ ѝ и сходно съ днитъ на богослужението, което тя свято извършва въ течение на годината и ний да располагами тѣи сѣщо врѣмето, работятъ и чувствуванията си.

Празникътъ на нашата църква, спорѣдъ Христовата заповѣдъ, ся сѣстои нарочно въ благоденственнийтъ, радостнийтъ и всѣкога свѣршаемийтъ споменъ на искупителната побѣда Иисусъ Христова, а съ нея побѣда и всичкитъ, които вѣрватъ право въ него надъ грѣхътъ и смъртъта. Тая побѣда е предизобразена въ тайнството причащение, което самъ си Господъ е положилъ за основание на Християнското богослужение и съ което сѣ съединени священнитъ спомани за многоразличнитъ благодѣяния, които сѣ показани на чловѣческии родъ или непосредственно отъ Бога, или посредствомъ Св. Му угодници и молитвитъ за живитъ и умрѣлитъ. Колкото е по-голѣмъ споменътъ, толкова е по-свѣтълъ, тържественъ и по-голѣмъ празникътъ. Затова

е и *Воскресение* — нашата пасха, първий отъ всичкитъ недѣли прѣвъ годината и измѣжду днитъ прѣвъ седмицата, и послѣдний е, защото щѣтъ ни приведатъ всичкитъ останали дни за богослужението въ царството Божие. (Кор. 18, 14). (Слѣдва)

Распореджаніе за празнуванието на Пасхата.

Християнскійтъ празникъ Пасхата е врѣме на най-весело, тържество и духовно веселие. Този празникъ, който е празникъ надъ празниците и тържество надъ тържествата се почита на всѣкадѣ, гдѣто достатъчно е да знаятъ за Христа. Освѣнъ това *пасхата* въ Християнската Църква е най-старий празникъ. Нейното начало съвпада съ самото събитие, въ честь и паметъ за което е установенъ въ християнската църква.

Първитъ християни дълго врѣме не можели да ся съгласятъ помежду си относително за врѣмето въ което трѣбвало да ся празнува пасхата, което и подбудило Императоръ Константина да прѣдложи този въпросъ на обсъжданието на събора, който станжлъ въ 325 год. слѣдъ Р. Хр. въ Никея.

Вселенскій съборъ постановилъ: за дена на пасхата да ся зима първата недѣля послѣ Мартенското пълнолуние, даже и въ този случай, ако това пълнолуние ся падне въ недѣля. За краенъ прѣдѣлъ на тѣзи пълнолуния съборътъ приелъ пролѣтното равноденствие; но понеже въ времето на събора се паднжло на 21-й Мартъ, то той опрѣдѣлилъ: да ся признаватъ за пасхални пълнолуния, само тѣзи, които ся случватъ на 21 Мартъ или по-късно; въ противенъ случай, да ся зима за такова пълнолуние слѣдующето: т. е. Априлското, и Пасхата да ся празнува въ първата недѣля, послѣ опрѣдѣлението по такъвъ начинъ пълнолуние. Но, ако това пълнолуние ся случи въ недѣля, то отлагатъ празнуванието на пасхата до слѣдующата недѣля. Отъ това *Пасхата не може да бжде по-рано отъ 22-ий Мартъ и по-късно отъ 25-ий Априлий*; ако пълнолунието се падне на 20-ий Мартъ, то той не се счита за пасхални, и трѣбва да ся чака слѣдующето, априлското (22-й Мартъ пасха може да бжде, ако полнолунието се случи на 21-й Мартъ и при това въ сѣбота), което ще бжде на 18-й Априлий; и ако въ този день ся случи недѣля, то празнуванието на пасхата се отлага до слѣдую-

щата недѣля т. е. на 25-ий Априлий. И така пасхата може да занимава 35 различни мѣста.

За опрѣдѣление тѣзи пасхални пълнолуния съборътъ приелъ деветнадесето — лѣтний периодъ на гърка Метона, който още въ 433 год. до Р. Хр. открилъ, че въ деветнадесять сълнечни години заключаватъ се тъкмо 235 лунни мѣсеца, а по това чрѣвъ 19 год. луннитъ фази, а слѣдъ тѣхъ и празниците се възвръщатъ на прѣжднитъ дни. Напримѣръ, ако пълнолунието въ единъ отъ 19-то лѣтнитъ периоди е било на 3 Мартъ въ 5 — та година, то той, пълнолунието ще се случи на сѣщото число на Мартъ въ 5-та година и въ всичкитъ слѣдующи периоди. Въ Атина станжло обичай, въ началото на гражданската година, да означаватъ съ златни букви, на дѣски числото на годинитъ, които се измѣнжли отъ началото на текущиятъ 19-то лѣтенъ периодъ. За това, това число и до сега ся назовава *златно или лунний кржжъ*. Съставителитъ на календаря, упълномощени отъ събора, приели лунната година 354 дни, т. е. 11 дни, по-малка отъ сълнечната и изнамѣрили особенъ способъ за опрѣдѣление на новолунието, а слѣдователно и пълнолунието, посрѣдствомъ така нарѣчената метода на *эпактитъ* (*эпакта* произходи отъ грѣцка рѣчь и означава *прибавочно число*) основана именно на тази разлика отъ 11 дни между сълнечната и лунната година. Въ православната църква спактитъ се казватъ *основания*. За опрѣдѣление седмичнитъ дни, които съотвѣтствуватъ съ днитъ на мѣсеца и за опрѣдѣление недѣлнитъ дни, измислили *недѣлнитъ* или *вскресни* букви или *вруцелѣтия*, които нѣматъ никакви отношения къмъ астрономическитъ теории. Ако би всѣка сълнечна година състояла отъ 25 недѣли и 1 день, то разбира се, че ако първата година се е наченвала отъ *Срѣда*, слѣдующата ще се начене отъ *Четвъртъкъ* и т. н. до седмъ години, осмата пакъ щѣше да се начене отъ *Срѣда* и т. н.; и ако би се назовалъ недѣлний день съ буквата *А*, на втората съ *Б*. и т. н. до 7-тѣ букви, то, при обикновенни години отъ 365 дена, чрѣвъ всякой 7 години недѣлнитъ букви щѣха да се възврънжтъ въ сѣщия перялъкъ; но понеже на четири години по Юлианскій календаръ една-та се пада да бжде отъ 366 дни т. е. състои се отъ 52 недѣли и два дена, то затова този порядкъ се нарушава и онѣзи недѣлни букви се възвръщатъ само чрѣвъ 4 седмолѣтия, или 28 години.

Този периодъ отъ 28 год. се казва *слънечний кръгъ*.

Отцитъ на Никейский Съборъ назвали недѣлнитъ дни съ 7-тъ първи букви отъ V гръцскій алфавитъ; въ Руссия вмѣсто гръцскитъ, приели съотвѣтствующитъ тѣхни 7 първи букви отъ славянската азбука (съ исклучение на Б и Ж, които нѣматъ да имъ съотвѣтствуватъ букви въ гръцката азбука). Освенъ *лунний кръгъ, слънечний кръгъ, вращелѣтния, епактитъ, основанията* въ така нарѣченитъ вѣчни календари и въ Пасхалията сж показани още *индикта* и *ключевитъ* букви. Индиктъ римско управление. Римлянитъ били обязани на всѣкой 5 години да ся явяватъ на Марсовото поле за прѣписъ. Това петилѣтие било нарѣчено *Лустромъ*, за това, защото се свършвало съ очистелни жертви, названи *Lustrum*.

Юлий Цезарь установилъ три петилѣтия, изъ които всѣкое било назначено за събирание извѣстни данъци и този 15 год. периодъ билъ нарѣченъ *Индиктъ* отъ глагола *indico* — назначавамъ, налагамъ.

Никейский съборъ въвелъ тѣзи индикти т. е. 15 год. периодъ единственно за память на заслугитъ на Константина Великаго, който призналъ свободата на християнското исповѣдане. За ера на индикта се приела 312 год. слѣдъ Р. Хр.

Ключевы букви. тѣ показватъ колко дни пасхата е отдалечена отъ 21 Мартъ. Въ календаритъ обикновенно се помѣщаватъ членовѣтъ на това черковно счисление, по които се опрѣдѣлятъ пасхалнитъ дни и други празници.

По правилата на Никейский Съборъ новозавѣтната пасха трѣбва да бжде всѣкога послѣ вѣтхозавѣтната, Еврейската, и въ православната църква, дѣйствително тя така и бива, затова, че тази църква, като се придържа о Юлианский календаръ, приетъ на Никейский съборъ, опрѣдѣлява пълнолунията на съборнитъ врѣмена, т. е. тѣ, които съотвѣтствуватъ по правилата на събора, *приблизително* на вѣтхозавѣтната пасха; а западната църква, като приела Григорианското счисление, опрѣдѣлява астрономическитъ новолуния и пълнолуния т. е. тѣзи, които приблизително съвпадатъ съ тѣзи, фази на луната въ всѣкой периодъ на врѣмето. За раннъ прѣдѣлъ на пасхалнитъ пълнолуния нашата църква признава, както призналъ и Никейский съборъ, 21 Мартъ на старий стилъ; за това ранний прѣдѣлъ на пасхалнитъ пълнолуния у насъ остава постоянно неизмѣ-

няемъ, а въ западната църква, този прѣдѣлъ се измѣнява съ всѣко столѣтие, така, както се увѣличава разликата между Юлианското счисление и Григорианското. Въ миналото столѣтие тази разлика била 11 дни, и ранний прѣдѣлъ на западната пасха билъ 10 Мартъ по старий стилъ, въ сегашното столѣтие разликата е равна на 12 дни, и този прѣдѣлъ на западната пасха — 9 Мартъ по старий стилъ. Въ настояще врѣме, западната пасха бива ту по-рано ту по-късно отъ нашата, ту заедно съ нея.

Тукъ туряме една таблица на днитъ на православната, западната и Еврейската пасхи за десетъ години:

П а с х а л н и д н и.

Православна	Западна	Еврейска
1881—20 Апр.	17 Апр.	2 Апр.
1882—28 Мартъ	9 „	23 Мартъ
1883—17 Апр.	25 Мартъ	10 Апр.
1884— 8 „	13 Апр.	29 Мартъ
1885—24 Мартъ	5 „	19 „
1886—13 Апр.	25 „	8 Апр.
1887— 5 „	10 „	28 Мартъ
1888—24 „	1 „	15 „
1889— 9 „	21 Мартъ	4 Апр.
1890— 1 „	6 Апр.	24 Мартъ.

Отъ дена на пасхата зависятъ така нарѣченитъ подвижни празници. Подвижни празнични дни се назвали за това, защото се случватъ постоянно не въ едниѣ и сжщи числа на мѣсецитъ. Подвижнитъ празници биватъ едни прѣди, а други послѣ пасхата. Първитъ:

1) Недѣля Митаря и Фарисея. — Тая недѣля се случва всѣкога 70 дена прѣди пасхата. Въ този день се начина приготвление къмъ поста посредствомъ особенъ родъ молитви, пѣнопѣяния и четения. Този день се назовава *начало на триода*.

2) *Месница* или *месна недѣля*, тя бива 14 дни послѣ недѣля Митаря и Фарисея. Този день се казва тѣй, защото съ месницата се свършва рождественното месоядене, което ся начина отъ 25 Декемврий (на прѣдидущата гражданска година). Къмъ намеренното число на недѣлний день на Митаря и Фарисея придава се 14 и се опрѣдѣля месопустѣтъ, а като се сброятъ днитъ отъ 25 Декемврий на прѣдидущата година заедно съ 14 и като се раздѣлятъ съ 7 опрѣдѣля се продължителността но месоястието.

3) *Сиропустъ* или *Сирница* бива 21 день слѣдъ недѣля Митаря. Този день, както и прѣдидущий се нарича така, за това, защото цѣ-

лата сиропустна седмица се запрѣщава ядение месо, а се разрѣшава сирене, яйца, масло, риба — и на другий денъ се начева вече великий постъ.

Сирницата се опрѣдѣля, ако къмъ числото на недѣля Митаря се придадѣтъ 21 денъ, и като се увеличи това число съ единица, ще се получи началото на великий постъ.

Подвижни празници слѣдъ пасхата.

1) *Преполовение* — Пятдесятница, която се случва въ срѣда на четвъртата недѣля послѣ пасхата, т. е. въ 25 денъ или — 24 дни послѣ пасхата.

2) *Възнесение* или *Спасовъ-денъ*, бива всѣкога въ Четвъртъкъ прѣвъ 6-та недѣля послѣ пасхата т. е. въ 40-ийтъ денъ или 39 дни послѣ Пасхата.

3) *Пятдесятница* или *Свята Тройца*, бива въ осмата недѣля по пасхата т. е. въ 50-ий денъ, или 49 дни слѣдъ пасхата.

4) *Недѣля Всѣхъ* — *Святисъ*, бива въ деветата недѣля по пасхата т. е. слѣдъ 56 дни, на 57-й денъ по пасхата. Този денъ, или — както обикновенно го назоваватъ — Петровъ месопустъ, служи въ свършването на месоядението, — и на другий денъ, наченва Петровъ постъ, който се продължава до 29-й Юний т. е. до деня на Св. Петра и Павла.

СВ. ЕВАНГЕЛИСТЪ МАРКО

(25-й Априлий).

Св. Евангелистъ Марко, въ Апостолскитѣ Дѣяния се нарича Иоанъ—Марко (Дѣян. 12, 12, 25; 15, 37), билъ родомъ еврей и е говорялъ гръцкый языкъ смѣсенъ съ други язици. Неговата майка—Мария е живѣла въ Ерусалимъ въ една къща въ която сж се сбирали на събрание Апостолитѣ и други християни. Ап. Павелъ говори, че Марко билъ сродникъ (племенникъ) на Ап. Варнава (Кол. 4, 10). Слѣдъ като приелъ учението Христово, Св. Марко е билъ първий другаръ на Ап. Павла и Варнава, които оставилъ въ Пергж (Дѣян. 13, 13); слѣдъ това, заедно съ Варнава отплуваха за островъ Кипръ и заминалъ съ него за Сирия, Мала Азия, Гърция да проповѣдватъ Евангелието (Дѣян. 15, 37—39); отъ думитѣ на Ап. Петра, който нарича Марко неговъ синъ (I Петр. 5, 13), се вижда че той е билъ най-послѣ другаръ на този Апостолъ и неговъ сътрудникъ въ Римъ. Прѣданието отъ Евсевия

казва, че Св. Марко отъ Римъ се отправилъ за Александрия, гдѣто и станѣлъ пръвъ Епископъ въ този градъ и тамъ свършилъ живота си мъченически. (Неговата память ся празнува на 25-й Априлий). Св. Марко е написалъ извѣстното на негово име Евангелие, което захваща второ мѣсто на Новий Завѣтъ. Евангелието отъ Марка се състои отъ 16 глави въ които се съдържатъ три обширни отдѣла. *Първий отдѣлъ* заключава въ себѣ си за учението на Ионна Кръстителя, за кръщението Господне и за Неговото искушение отъ диавола: Гл. 1. 1—13. *Вторий отдѣлъ* ни разказва за чудесата и проповѣдитѣ на Иисуса Христа отъ начало на учението Му до влизанието Му въ Иерусалимъ: Гл. 1, 14—45; Гл. 2—10. *Третий отдѣлъ* съдържа повѣствование за тържественното влизание на Иисуса Христа въ Иерусалимъ и за произнесенитѣ вѣтрѣ притчи и слова, за тайната вечеря, за сѣдението Му, за Неговата смъртъ, воскресение и явлението Му на Мария Магдалина и на Апостолитѣ: Гл. 11—16.

Диаволитѣ сж ангели, отстъпници отъ Бога

Въ житието за страданията на Св. великомученикъ Георгий побѣдоносець ся разказва и слѣдующето: Слѣдъ многото мъжи надъ Св. Георгия, царъ Диоклитианъ, като сѣднѣлъ на сѣдейското си мѣсто заповѣдалъ да доведѣтъ Георгия на сѣдъ, като го посрѣщнѣлъ съ благи и лъскави думи говорящъ: „Георгие, закѣвамъ ся въ слънцето и въ всичкитѣ богове азъ желая твоята младость и жално ми е да погинешъ така младъ; послушай ме прочее и поклони ся на моитѣ богове, и ще тя направя честитъ, съ голѣмо богатство ще тя обсипа и ще бѣдешъ пръвъ слѣдъ менъ въ моето царство; но, ако ли мя непослушашъ, то знай, че ще тя умора и погубя съ люти мъжи!“

А Георгий отговорилъ на това: „О Царю, защо ми не каза това понапрѣдъ, но мя исперво люто измъчи!“ Диоклитианъ едва чакалъ тоя отговоръ и съ радость извикалъ: „Опрости синко на твойтъ отецъ за всичкитѣ мъжи и уврѣждания, азъ ща щедро да тенаградъ за тѣхъ само ся отрѣчи отъ Христа!“ А Георгий прѣкъсналъ рѣчьта така: „Е, царю, като ми ся така обричашъ, азъ ще извърша по волята ти, само мя отведи въ капището да видя вашитѣ богове.“ Царьтъ заповѣдалъ да разгласятъ изъ градътъ, да ся стече малко и голѣ-

мо въ храмътъ Аполонъ: защото служителтъ на Галилейскаго Бога Георгий ще принесе жертва и да ся поклони прѣдъ великийтъ Аполонъ. По това пригласяване стѣкълъ ся многочисленъ народъ въ капицето. Георгий дошълъ съ самийтъ царь. Жертвата била вече приготвена и безбожниците съ нетърпение чакали да видятъ какъ Георгий ще прослави тѣхнийтъ Аполонъ. Святийтъ мъченикъ прѣстъпилъ къмъ идолтъ, изгледалъ го и съ голѣмъ гласъ извикалъ: „Богъ ли си ти и трѣбва ли тебѣ да ся приноса жертва!“ Това, като изговорилъ, прѣкръстилъ съ рѣжката си идола, отъ което той съ голѣмъ шумъ ся съборилъ и извѣднѣжъ ся испотрошили и другитѣ идоли, които били въ капицето. Априлий 23-й.

Нѣщо за священническитѣ събрания.

Събрания отъ священници сж неминуемо потрѣбни; тий освѣтъ, гдѣто даватъ възможность за да ся обсъждатъ богословски въпроси, иматъ и голѣмо значение за личний животъ на селскитѣ священници, особено за сега, когато ся дава повъ потикъ въ усъвършенствованието на всѣко съсловие, то, колко повече ще има по-голѣмо значение, за священниците, ако тѣ бждѣтъ правилни устроени.

Мисълта за тия събрания не е нова, въ днешното ни положение тя е осъществена и вече священнически събрания сж държаха из нѣкои епархии; за това и мислимъ за полезно да покажемъ нѣколко условия, които трѣбва да ся пазятъ при устройството на священническитѣ събрания за да иде работата напредъ.

Священнически събрания сж потрѣбни не само за да ся разяснятъ и трактиратъ отъ църковната област на пастирската практика въпроси по духовнитѣ работи, нъ още и за да ся подаде помощ на священниците въ тѣхната работа, било като имъ ся допълнятъ познанията, било като имъ ся покажатъ еднообразни дѣйствия при служението имъ. У насъ, право да ся кажемъ, повечето отъ днешното ни пастирство не е до толкъсъ приготвено за работата си. — Наместина за здрава сполука въ работата неизбѣжно е да ся устроятъ свян. събрания, защото повечето отъ съврѣменното ни священство не сж били честити да ся приготвятъ правилно за званието си въ специалнитѣ ни за тая цѣль духовни семинари.

Дори и които сж искарали курсъ въ нѣ-

кое отъ мѣстнитѣ ни дух. училища, дори и които сж чели и слушали отъ богословски прѣдмѣти, иматъ потрѣба отъ съврѣтн колкото до мъчнотитѣ, които всякой новакъ священникъ срѣща въ работата си, защото както ся знае, не е теорията, а само *самостоятелната* практика прѣвъ нѣколко години, която може да уработи добръ священникъ.

Най-свѣтъ събранията могатъ да иматъ крайне нравствено значение за священниците. Доста е да си спомнимъ, че селскитѣ священници редко намиратъ случай да си размѣнятъ съ нѣкого своитѣ мисли; тий нѣматъ до кого да ся допитатъ, дори често не могатъ да поговорятъ съ нѣкой свои о христѣ братъ за да разберѣтъ колко може да бжде важенъ за тѣхъ нравствения отдишъ въ разговоръ съ други священници. При това на събранието священникътъ може да поговори не само съ рѣководителя на събора (Архиерея или катедралний протоиерей) или съ нѣкой опитенъ членъ отъ събранието, нъ и съ равнитѣ си по положение и съ ближнитѣ по своитѣ интереси. Единъ священникъ на събранието и да ся неубѣди отъ доводитѣ, исказани тамъ, и да не поиска дори да размѣни съ други своитѣ мисли, то пакъ, като гледа другитѣ священници, тѣхната работа, въ душата си ще пожелае да не остане надирѣ отъ другитѣ и ще ся потруди да искара облага отъ всичко що чуе на събранието.

Священническитѣ събрания могатъ да иматъ и лѣчебна мѣрка за християнитѣ. Тамъ могатъ да ся прѣгледѣтъ и обсъждатъ въпроси за състоианието на своето паство отъ религиозна-нравствена страна, да предлагатъ мѣрки за поправление на нежелателни явления. Безъ съмнѣние, че подобни събрания могатъ да иматъ грамадно значение за священническата дѣятелность. Въ общото събрание всякой священникъ може да намери за себѣ си источникъ отъ гдѣто да черпи и свѣдения, необходими за успѣшното му пастирско служение, и енергия, и воудошевление и примѣръ. Високопрѣосвященный Натанаилъ Пловдивский Митрополитъ съзналъ важностьта и значението на подобни священнически събрания и прѣвъ той даде поводъ на такива събрания; но не е достатъчно да ся събиратъ само по виднитѣ отъ една Епархия священниците, но ако е възможно всички да ся викатъ. Споредъ насъ би било по-добръ да ся уредятъ священнически събрания въ центроветѣ на всѣко на-

мѣстничество подъ ръководството на Арх. Намѣстникъ или на нѣкой пратеникъ.

Постоянната самотия, на която не рѣдко сѣ обречени селскитѣ свещеници, лесно може дори врѣдно да дѣйствува на тѣхъ. Человѣкъ, който не види работата на другъ, а само своята, който дори нищо не е слушалъ, за че иначе може да ся върши нѣщо-си всекога прѣклѣе повече и повече да остана доволенъ отъ себѣ си, или да нехае за работата си; а то и едното и другото еднакво е пакостливо на успѣхътъ му. А пакъ, който е видѣлъ нѣкои свещеници, които излѣзли изъ нѣкое дух. училище, той знае, че помѣжду имъ не малцина сѣ, които страдатъ отъ голѣмо самоуниженіе. И то си е напълно естествено на млади хора, които, ако и да не сѣ научно приготвени, колкото имъ трѣбва, а защото сполучили нѣкъкъ си да излезътъ на чело, мислятъ ся за най-извърсени. У нашенци такъва черта на характеръ изобщо често се срѣща. На такива дайте да видятъ иначе образъ за дѣйствие, докажете имъ, че ви по-нашироко и по-нагълбоко разбирате работата, и Ви щете постигнете да ги свѣстите.

Събранията за да принесатъ колкото ся може повече полза и за да ся рѣшаватъ на тѣхъ не само въпроси, на които трѣбва да ся обърне вниманието на свещеницитѣ, но и тий, които у тѣхъ самитѣ изникнуватъ, трѣбва сами свещеницитѣ по тѣхъ да зиматъ участие въ изработванието на программата, по която ще слѣдва събранието, а сѣщо тѣй и въ избора на прѣдмѣтитѣ, които ще ся расправятъ. За това Високопрѣосвященницитѣ Митрополити Управляющии Епархии могатъ по-напрѣдъ да попитватъ Священницѣ, какви въпроси би желалъ всекой отъ тѣхъ за да ся обсъдятъ на събранието, а послѣ да пробиратъ тия въпроси, които би искало болшинството да ся повдигнатъ; а при тѣхъ да прибавитъ и каквито намиратъ за потрѣбно и полезно отъ своя страна прѣдѣдателитѣ. (Слѣдва)

За какво е установенъ Петровий постъ?

Много често си слуша да задаватъ нѣкои въпросъ: защо е установенъ, тѣй нарѣченыйтъ, Петровъ постъ, т. е. настѣпающый постъ прѣди празника на Св. Ап. Петра и Павла? Тѣй, като мнозина считатъ за излишенъ този постъ отъ другитѣ пости и често съ спокойна съвѣсть го нарушаватъ, то прѣдъ

видъ на това легкомислие счехоме за нужно при настоящийтъ случай да разяснимъ въ краткъ значението и цѣльта на този постъ.

Отъ първийтъ понедѣльникъ послѣ сошествието на Св. Духа, или послѣ недѣлята „всехъ святыхъ“ захваща ся апостолскыйтъ постъ, който прѣдходи Св. Ап. Петра и Павла на 29 и цѣлийтъ съборъ Апостолски на 30-й Юний. Тоя многодневенъ постъ може да ся нарѣче лѣтенъ и понеже ся захваща веднага послѣ пятдѣсятницата, отъ първо ся наричалъ пятдѣситиченъ постъ, а сега обично ся нарича Петровъ или по-правилно Апостолски постъ.

Послѣ съшествието Св. Духа надъ Апостолитѣ, църквата ни вика къмъ постъ прѣдъ празникътъ за честь на Апостолитѣ затова, защото Апостолитѣ като приели Св. Духъ на пятдѣсятнийтъ день, преуготовлявали сѣ за всемирна проповѣдь на Евангелието съ постъ и молитва и слѣдъ това, спорѣдъ думитѣ на Златоуста, всякога ся постили, особенно тѣзи, които сѣ се приготовлявали за ръкоположеніе (Дѣян. 14.23). За този постъ спомянуватъ и Апостолскитѣ постановления (5,19); а когато сѣ въздигнали въ Римъ и Цариградъ великолѣпни храмове за честь на първоверховнитѣ Апостоли Петра и Павла, за което и празникътъ за тѣхната честь е направенъ тържественъ; то и приуготовлението за посрѣщаніе на тоя празникъ, което ся състои въ постъ и молитва, ся е утвърдило подъ име Петровъ или Апостолски постъ. За тоя постъ, като общъ въ нашата църква, спомянува Св. Атанасій великий, Амвросій Медиоланскый и Львъ великий, които говорятъ за него така: църковнитѣ пости, (казватъ тѣ), тѣй сѣ расподѣлени прѣвъ годината. щото за всеко врѣме отъ годината има особенъ законъ за въздържанието: за пролѣтъта е четиредѣсятницата, за лѣтото има си лѣтенъ постъ, който дохожда слѣдъ пятдѣсятницата (сл. 13).

Апостолскыйтъ постъ ся захваща по-рано или по-късно и бива голѣмъ или малкъ именно за това, че зависи отъ насхата, която ся пада въ различни чсела прѣвъ м-цитѣ: Мартъ и Априлия. Тоя постъ може да бжде най-дълъкъ до шестъ недѣли, а най-късъ отъ една недѣля и едипъ день. Че различно ся е продължавалъ испърво тоя постъ, свидѣлствуватъ Апостолскитѣ постановления, които казватъ така: послѣ пятдѣсятницата празнувайте една седмица, а послѣ нея постете една недѣля (кн. 5,19). Тодоръ Валсамонъ ето какъ

говори върху него: „седмь дни и по-повече прѣдъ праздниктъ Петра и Павла, трѣбва всичкитѣ вѣрни (миряни и монаси) да постятъ, а които не би постили, да си отлъчаль отъ Православното общество“.

Тоя постъ не е толкова строгъ, както е великиятъ, защото уставътъ налага да си взѣдържаме отъ да ядемъ риба, вино и дървено масло прѣвъ понедѣльникъ, срѣда и петъкъ, а въ другитѣ дни само отъ риба; въ сѣбота и недѣля или въ нѣкой голѣмъ празникъ, който се случи прѣвъ постята се дозволява на риба.

За кръстното знамѣние.

Днесъ въ мода е вѣзвѣнълъ обичай: да се показва чловѣкъ уменъ, образованъ и то съ какво? Орамъ го е да се кръсти и то не само при ядението, но даже и когато минува покрай храмътъ, или е въ самиятъ храмъ е оставилъ този благочестивъ обичай на нашитѣ прѣдци и се срамува да се прѣкръсти. Ако се испрѣчи на такъвъ около храма, или влѣтрѣ въ него нѣкое високостояще лице, то той бърза да му отдаде приличното почитание . . Въ сегашно врѣме сѣ много, които се свѣнлятъ отъ кръстеннето: и стари, и млади, и богати, и сиромаси. Срѣщатъ се и много такива, които кога сѣ въ църква, показватъ се съ прѣстревки, че ужъ внимаватъ и слушатъ църковната служба; но до гдѣто ти пюдѣлжава едва ли ще се прѣкръсти два — три пѣти, други има даже и не помислюватъ да се прѣкръстятъ, турилъ рацѣтъ си отзадъ, или въ джобовѣтъ си, раскривилъ краката си единъ напредъ други назадъ и имъ се струва, че е излишно, или е трудно да го извършатъ, или ако се прѣкръстятъ, то го правятъ до толкова неправилно, щото е неприятно да ги глѣда чловѣкъ! Жално е, наистина за такива хорци, които се срамуватъ да извършатъ на себѣ си образътъ на този кръстъ „*миже спасени еси отъ работи вражия!*“ Срамуватъ се! Но какво очакватъ такива хора отъ този тѣхенъ суетенъ срамъ? Нека послушаме що казва Господъ за такива: „*който си усрами на Метъ и за думитѣ ми е тойзи блуденъ и грѣшенъ родъ и Синъ чловѣческий ще си усрами за него, когато дойде въ славага на Отца си съ осмичкитѣ ангели.*“ (Мар. 8, 38).

Значи, чловѣцитѣ макаръ и да носятъ името християнинъ, но „*Ходящии по стѣру мира сего*“ (Ефс. 2, 2), живѣятъ съобразно съ врѣмената; такива хора ги чака вѣчна погибѣль, тѣ послѣ смъртта си нѣма да отидатъ при Бога, защото тѣ тукъ на земята освѣнтъ, че не живѣятъ за Бога, но даже се срамуватъ отъ образа на кръста *на немъ же распятъ бисѣтъ Господъ*. Напротивъ, хора, които сѣ прѣдадени горѣщо къмъ християнската вѣра, хора, които сѣ съ прости сърдца—вѣрватъ и обичатъ Бога, не се срамуватъ отъ Него, уповаватъ се въ всичко на Него, обичатъ да слушатъ и да прочитатъ Св. Писание, такива навѣрно ще бѣдѣтъ сънаслѣдници на Исуса Христа—въ неговото вѣчно царство.

Може би да каже нѣкой: азъ си не срамувамъ отъ кръстътъ,—кръсти си често и въ църква и у дома си. Вѣрваме, но всичко отъ тѣна, които казватъ, че се кръстятъ, извършватъ ли правилно кръстното знамѣние както се слѣдва? И може ли часъ-по-часъ да се извършва безсъзнателно само съ едно махане на рѣка, което за жестость, извършватъ много отъ християнитѣ? Не грѣшимъ ли ний, ако така постѣлваме? Можемъ ли най-послѣ да кажемъ, че всичкитѣ, които се кръстятъ, дѣйствително правилно се кръстятъ? Всичко това само по себѣ си ще стане ясно всѣкому, стига малко да поразмисли защо навѣстно движение на дѣсната рѣка носи название кръстно знамѣние. Защо и какъ трѣбва да се кръстимъ?

(Слѣдва.)

Какво означава изражението „окропими мя иссопомъ, и очищуся,“ което се намира въ 50 псаломъ?

— Твърдѣ често слушаме, че нѣкой християни заставятъ своитѣ свещенници съ въпросъ да имъ обяснятъ значението на думитѣ: *окропими мя иссопомъ, и очищуся*. И наистина, защо се обръщатъ до свещенницитѣ, когато този псаломъ, като покаяненъ си четете и въ нашитѣ ежедневни молитви и сѣщий можемъ да слушаме почти и въ всѣко богослужение.—За улеснение и за да избавя нѣкой събратия отъ християнско съмнѣние, счетохъ за нужно да имъ приведа слѣдующето обяснение: *Иссопъ*, по еврейски ꙗще каже *евоба*, растение мерзливо трѣвянието което расте въ Св. Земя. Височината му не е твърдѣ голѣма, но и не съв-

сѣмъ малка, макаръ и въ Библията да е прѣдставено като противоположностъ на строителството и величеството на кедъра. Писателя на Ш кн. отъ Царитѣ, жѣлае нагледно да прѣдстави че царь Соломонъ билъ мѣдръ отъ всичкитѣ человѣци, като казва, че Соломонъ е зналъ за дръветата, за кедрътъ, който е въ Ливанъ, дори до иссопътъ, който изникнува изъ стѣната (Ш Цар. IV, 33). Но че иссопътъ не е отъ родътъ на мъховитѣ растения. както нѣкой си мислятъ, това ся вижда отъ слѣдующитѣ думи на Евангелиста Иоанна: войницитѣ (въ врѣме когато да распянахъ Исуса на кръста) напълниха глѣбъ съ оцѣтъ, обвихъ я съ иссопъ и принесохъ я на устата му (Иоан. 19, 29). Отъ това обстоятелство ся установява, че кръстътъ за распятието не е билъ много високъ. *Иссопътъ* е било священо растение. При излизанieto на Евреитѣ изъ Египетъ Мойсей далъ заповѣдь на синоветѣ Израилеви: вземете една топка *иссопъ* и я намокрете въ кръвта на пасхалното ягне, намажеге горний прагъ на вратитѣ си. Това е било знакъ, че тѣзи жилища сж освятени. Ангелътъ, когато дойде прѣвъ нощта да погубва първороднитѣ отъ Египтянитѣ ще заминава намазанитѣ съ *иссопъ* къщи. Ако би прокаженнитѣ да е оздравелъ отъ раната на показата, то священникътъ, съгласно Мойсеювий законъ, е длъженъ да вземе *иссопъ* и като го намокри въ кръвта на жертвеннитѣ птици, да поржси прокаженнитѣ. Поржсеннитѣ ся обявва за чистъ (Лев. 14, 17). Въобще всичко нечисто слѣдъ като ся поржси съ *иссопъ* напоенъ съ жертвенната животна кръвъ се счита за чистъ. Въ сжщата смисълъ и царь Давидъ въ неговий си раскаянъ псаломъ говори: *окропиши мя иссопомъ, и умивуся.*

(Слѣдва.)

За Литургията.

Дѣйствието на Божественната литургия върху благочестивий Христианинъ е велико. Ако би само молящия се благоговѣйно и прилежно слѣди всеко свѣщеннодѣйствие, душата му добива високо настроение, Христовитѣ заповѣди ставатъ за него лесно изпълними; игото Христово добро и брѣмя-то—легко. Като излѣзе изъ църква, гдѣто е присѣдствувалъ при Божественната трапеза на любовта, той гледа на всички, като на свои братья. Захване ли своитѣ обикновенни служебни, или сѣмейни дѣ-

ла, той неволно съхранява въ душата си високото начертание на въодушевеното отъ любовта обръщение съ человѣцитѣ. Ако има властъ надъ други, — неволно става милостивъ къмъ своитѣ подчинени. Ако самъ е подвластенъ на другиго, на драго сърдце, бавъ роптания, му се покорява. Ако съзрѣ нѣкого, че проси милостиня, — сърдцето му повече отъ всеки други пѣтъ, се прѣдрасполага да помогне. Ако пѣкъ той самъ е сироманъ, — съ най голѣмо благодарение приема и най малката помощъ и нивга съ такъва признателностъ не се моли за своя благодарител. И всички, които прилежно сж слушали Божественната литургия, ставатъ кротки и любезни въ обхожданията си съ человѣцитѣ, — смиренни и искренни въ постѣжкитѣ си. А за това всеки, който иска да върви на прѣдъ, да става по-добъръ, да се усвършенствува, необходимо е, колкото се може по-често, да посѣщава Божественната литургия и внимателно да слуша и гледа всичко, що се извършва. Тя създава и крѣпи человѣка, и ако обществото до сега още не се е разсипало съвършенно, ако хората не дишатъ пълна непримирима ненавистъ по-между си, то тайната причина на това е Божественната литургия, която напомни человѣку за светата небесна любовъ къмъ ближния. А за туй, който иска да се укрѣпва въ „любовта“, длъженъ е по-често да присѣдствува съ „страхопочитание“, „вѣра“ и „любовъ“ при свещенната трапеза на любовта, и ако се счита за недостоенъ да се „причасти“, да се приобщи съ Самаго Бога, който е цѣлъ любовъ, то нека остане простъ зритель при причащението на другитѣ и по такъвъ начинъ всеки пѣтъ да става все по-свършенъ.

Голѣмо и невъобразимо може да бжде влиянието на Божественната литургия, ако человѣкъ си тури за правило да внаси въ живота си всичко, що е слушалъ. Божеств. литургия, като учи всички еднакво, като дѣйствува еднакво на всички звания, на всички съсловия — отъ царьтъ до послѣдний сироманъ — като се отнася къмъ всички съ единъ и сжщъ езикъ: всички научава на „любовъ“, която е най-голѣмата общественна свръзка, скритата пружина, която стройно движи всеобщий животъ.

Но ако Божественната литургия, при извършването ѝ, дѣйствува силно върху присѣдствующитѣ, то още по-силно дѣйствува върху този, който я извършва — върху свещеника. Само ако свещеника съ благоговѣния, въ-

ра и любов е извършвалъ литургията, то той, подобно на церковнитѣ сждове, става съвършено *чистъ* и такъвъ си остава прѣзъ цѣлий день. При извършване на своята разнообразна пастирска обязанность ли е, между своитѣ домашни ли е, между своитѣ енорияши, които сжщо сж негови духовни чада, самъ Спасителя въ него ще се въобрази. Въ всичкитѣ му дѣйствия ще дѣйствува самъ Исусъ Христосъ и чрѣзъ него (свещенника) ще говори пакъ *Той*.

Прѣдстави ли му се случай да помирява нѣкого, да принуждава силния да бжде милостивъ къмъ безсилния; да смегчава ожесточения; да утѣшава скърбящия да ободрява къмъ търпение угнѣтения — думитѣ му ще придобиятъ сила на цѣлителенъ елей, на всждѣ той ще веѣва „миръ и любовъ!“

Наставление къмъ зетя и невѣстата, когато се извършва таинството на брака.

Бл. Двойка. Вий, които сте се рѣшили днесъ да съедините сждбата и щастието на земния си животъ съ брачния съюзъ, който се благославя отъ Св. църква. Благословени сте вие отъ Бога, ако въ тоя рѣшителенъ часъ не се сте уваѣкли отъ лѣгкомислието; но сте доведени въ нея отъ Божия промисълъ, на Когото сте въвѣрили сждбата си и сте прѣдали волята си и ако съ зрѣло размишление приетияте къмъ толкова важно промѣнение на прѣдшното си състояние.

Важността на вашето прѣдприятие е очевидна отъ това, че мжжътъ когато е вѣнъ отъ брачния съюзъ грижи се само за себе си, а когато е въ брачно състояние длъженъ е да има грижа и попечение и за съпругата си, за взаимнитѣ съ нея нужди, да управлява не само себе си, нъ и кжцата си. Сждбата, жребий и честта на жената сж опрѣдѣлени отъ Бога да зависятъ отъ друго; тѣжко и горко на оная жена, която отхвърли зависимостта на мжжа си. За това, за избѣгване на толкова жална и отвратителна, не само въ Божиитѣ, нъ и въ чедовѣческитѣ очи, участь на жената, когато е въ съпружеско състояние трѣбва доброволно да се подчинява на мжжа си прѣзъ всичкия си животъ. Нъ спорѣдъ Христианското учение не трѣбва да се подчинява на мжжа си робски; нъ съ любовъ и мжжътъ да не държи съпругата си въ робска зависимость; нъ да се отнася къмъ нея съ любовъ и ува-

жение; защото е и тя съ него равностепенна въ Христа и сънаслѣдница на животната благодатъ.

Велѣдствие на това, спорѣдъ взаимнитѣ отношения на съпрузитѣ, Св. Ап. Павелъ нарича брака велико во Христѣ Таинство и поучава мжжетѣ да обичатъ женитѣ си, както и Христосъ възлюбилъ църквата си; а на женитѣ внушава да се покоряватъ на мжжетѣ си, както на Господа: защото мжжътъ е глава на жената. И наистина, както главата или, по-точно да кажемъ, разумътъ, който има сѣдалището си въ нея — управлява дѣйствиетата и движенията на душата и на тѣлото ни, обмислюва и ни подбужда да изнамѣрваме срѣдства за поддържането на нашето битие; тѣй въ съпружеското състояние мжжътъ като прави снисхождание на слабоститѣ на жената си, най-много е длъженъ да се грижи за нуждитѣ на кжцата, съ веѣкакви усилия да изнамѣрва срѣдства за прѣхранването и съдържането на себе си, на съпругата и на цѣлото си семейство. За достигането на тая цѣлъ сжщата природа внушава на мжжа великодушие, постоянство въ прѣдприятията си и обмисленность въ дѣйствиетата си, които се отнасятъ къмъ семейното благосъстояние. Но добронарѣденото и приятното домашно състояние на съпружеското зависи особно и отъ жената, тѣй щото справедливо може да се уподоби жената съ сърдцето; защото, както сърдцето способствува съ постоянното си движение на кръвообращението на кръвта въ тѣлото ни и разлива по него топлотата и съ това поддържа силитѣ и здравието ни; тѣй и жената съ скромността и съ угажданието къмъ мжжа, които сж свойственни на нейната природа, не по-малко отъ това и съ привѣтливостта си улегчава му грижитѣ и трудоветѣ, съ отстъпване укротява му гнѣва, съ кротостта си умѣкчава му жестокостта, услажда домашнитѣ угорчения и дава рѣдовенъ пжтъ въ домакинството.

Нъ съпружеското състояние възлага на мжжа и на жената и общи обязанности. Тѣй за устройството на вашето благополучие, бл. двойка необходимо се изисква отъ васъ, които постѣпвате въ съпружеския съюзъ, непоколѣбима взаимна явна довѣренность въ всичкитѣ обстоятелства на живота ви, въ щастието ви и въ бѣдствието, взаимна до гроба вѣрность, уважение единъ къмъ другъ, единомушие, съгласие, търпеливо носение на взаимнитѣ недостатѣци, трудолюбие,

взаимно улещаване въ затруденията прѣзъ живота ви, задружна грижа за домашнитѣ ви нужди и за устройството на съществуването ви, взаимно усладяване на горчивинитѣ ви и утѣшение въ злополучията, отъ които човѣчески животъ не може да бѣде свободенъ въ този свѣтъ.

Освѣтътъ тѣзи взаимни длѣжности за трайността и благосъстоянието на вашия бр. съюзъ прѣдъ васъ стои още неизбѣжностъ по всекакъвъ начинъ да остранявате всичкитѣ случаи, които могатъ да ухладитѣ взаимната ви любовь, да нарушатъ съпружеското ви съгласие и единодушие, да избѣгватъ най-малкия безпорядкъ и растроятъ въ домашното ви състояние да се прѣдпазватъ отъ лѣжливото, отъ роскошността, отъ расточителността, отъ подозрѣнията, отъ безумната рѣвностъ, отъ раздоритѣ, отъ расточенностъ и отъ смущенията.

За отбѣгване на такива породявания на зловния духъ, вие съ помощта на Божиата благодать ще намѣрите оръжие, въ строгото изпълнение на Божиитѣ заповѣди въ взаимното ви подбуждане като граждани на Бога съ добри Християнски дѣла, като се прѣдадете подъ ръководството на Св. ни църква. За което старайте се съ всичкитѣ си сили, да се слѣятъ сърдцата ви въ една пламенна любовь къмъ Бога, засвидѣтелствувана съ молитви, съ послушание на Св. църква и да имате любовь къмъ всекого човѣкъ, а особено къмъ тѣзи, които иматъ нужда отъ състрадание и помощъ, която сте длѣжни да имъ давате споредъ мѣрката на възможността. Старайте се рѣвномерно да опазите длѣжноститѣ, които ви се възлагатъ отъ Св. църква. — да участвувате колкото е възможно по-често на Бож. служба и да се освѣщавате отъ Бож. ѝ тайнства, чрѣзъ които ще получавате сила за Богоугодния ви животъ и благочестието ви.

Най-послѣ, ако небесний Отецъ ви благослови съ чада, Хр. учение ви възлага непрѣменната и свещенна длѣжностъ да възпитавайте дѣцата си въ страха Божий да ги поучавате още отъ пеленитѣ да слѣдватъ учението и ръководството на Пр. наша вѣра, която съ приели нашитѣ прѣдѣди прѣди хиляди години отъ просвѣтителитѣ братия Кирилъ и Методий.

Бѣдете длѣжни съ всичкитѣ си сили да се стараете, щото дѣцата ви постоянно да растѣтъ въ познанията, на И. Христа, на Бога и Спасителя нашего, и да бѣдѣтъ научени да намѣрватъ за себе си прѣхрана въ живота съ

трудоветѣ на тѣхнитѣ си рѣцѣ. Такова възпитание на дѣцата, Хр. учение постановява за най-главна цѣль и длѣжностъ на съпружеското състояние.

Отъ пазението на тѣзи условия ще зависи домашното благополучие и щастие на живота ви, за достигането на което вие сега изразявате взаимни обѣщания прѣдъ лицето на всевидящаго Бога, на св. Ангели и на църквата му. Като внимаваме на обѣщанията и сме увѣрѣни въ искренността имъ, ний служителитѣ на Олтара, заедно съ присѣтствующитѣ роднини и приятели, отъ всичката си душа и отъ всичкото си сърдце молиме неб. Отецъ да освѣти Той вашия бр. съюзъ съ своята благодать; да ви подари сила за изпълнението на длѣжноститѣ ви; да ви даде помощъ въ трудоветѣ ви; да ви подари изобилие на земнитѣ добрини; да ви помилова съ всичкитѣ дарове на блаженството ви; да продължи годинитѣ на живота ви до мирна и безполѣздна старость; да ви удостои да се утѣшавате съ дѣцата на дѣцата ви и да ви направи да бѣдете въ свое врѣме наслѣдници на вѣчното блаженство въ царството небесно. Добръ часъ. Аминъ.

Изъ церковната практика.

Прѣдъ видъ на прѣдлаганитѣ въ редакцията ни въпроси изъ областта на църковната практика отъ нѣкои свещенници същата е принудена въ отговоръ на тѣхъ да дава нужднитѣ обяснения съ раскрытие въ кръга на Апостолскитѣ постановления.

1). Може ли да ся причасти родилница въ самый день на ражданието, ако е опасно болна?

Може и трѣбва да ся причасти; но слѣдъ като оздравя въ течение на 40-то дневнитѣ срокъ отъ ражданието да не влиза въ църква до гдѣто не ѝ съ чете очистителна молитва

2). Съ каква вода трѣбва да ся поръсва новопокръстенниятъ слѣдъ миропомазването? Може ли съ не освятена вода?

Който запитва върху това, дава два момента: омивание и поръсване. При първи моментъ трѣбва да бѣде съ проста вода и даже топла; но при втори случай трѣбва да е освятена.

3). При произнасяние думитѣ отъ послѣдната молитва прѣди постригване космитѣ: „благослови и главу раба“ трѣбва ли да ся благослави главата на младенца?

Никакво неблагоприличие не ся забължва, ако ся благослови и обратното.

4). Отъ кога си води началото и какъвъ смисълъ има обичайтъ — да не присъствуватъ родителитъ при кръщението и венчаванието на дѣцата имъ ?

Да ся обясни происхождението и значението на този обичай е труденъ, но безсъмнѣние има едно нѣщо, че никакво каноничество нѣма въ себѣ си, тъй като по Номоканона и Кормичий—баща—священникъ е позволено да кръсти и венчае своето дѣтѣ; слѣдователно, както священникъ може да иде на църква при извършванието на тѣзи обряди, тъй и миряни могатъ да присъствуватъ.

5). Има ли право — крахта или друго нѣкое мирско лице да взема въ ржкѣта си и да подава на священникътъ отъ Св. Престолъ : Св. Кръсть, Св. Евангелие и др. ?

Строго е забранено да ся докоснува до свящ. прѣдмѣти и въ такъвъ случай, такъвъ е длъженъ да ся откаже.

6). Може ли крахта или пѣвеца да подава при кръщението на священника Св. Миро ?

Само по себѣ си се разбира, че не може, тъй като Св. Миро ся съхранява на прѣстола, при когото такива не могатъ да ся доближатъ до него (прѣстола).

7). Повечето священници гдѣ четжтъ молитвитѣ слѣдъ потрѣбване Св. Дарове ?

Слѣдъ като ся исчете заамвонната молитва отъ Св. Двѣри отива при жертвенника и чете молитвата : „испълнение закона и пророкомъ“. При жертвенника се потрѣбватъ светиитѣ тайни съ страхъ и тамъ трѣбва да ся исчитатъ въпроснитѣ молитви.

8). На часѣтъ ли слѣдъ като направи отпустъ трѣбва да ся потрѣбватъ Св. Дарове или слѣдъ като ся извършатъ всички трѣби въ църквата ?

Съгласно служебника потрѣбванието на Св. Дарове при служба съ диаконъ ся полага слѣдъ заамвонната молитва; но при служба съ единъ священникъ трѣбва да ся потрѣбятъ слѣдъ отпуса.

9) Позволително ли е на единъ священникъ въ време богослужение да си раздѣля косата така, щото отъ едната страна да е спустната отъ прѣдъ (гърдитѣ) а другата отзадъ или и отъ двѣтъ страни спустната на гърдитѣ ?

Постъпката отъ такива священници е цѣло съблазнение, ако е умишлено отъ негова страна; но ако е случайно у него, то не е ли

по-добрѣ такива, които слѣдятъ священника и му прѣдписаватъ разни обвинения, да слушатъ съ внимание богослужението !?

10). Въ каква риза трѣбва да ся облича умрѣлъ священникъ — въ свѣтли или траурни и то немрѣменно нови ли ? Трѣбва ли въ гроба на священника да се полага кандило ?

Въ повечето случаи рѣшението на първия въпросъ зависи отъ този, който ще облича ризата. Смѣшно би било да ся иска нова риза за умрѣмъ іерей отъ църквата, когато такава не е имало и за Св. Въскресение. Но гдѣто има срѣдство — тамъ може да ся облѣче съ свѣтла риза. Въ ржцѣтъ на умрѣлия священникъ ся полагатъ Св. Кръсть и евангелие.

11). Трѣбва ли да се причищаватъ токива болни, които бълватъ (повръщатъ ?

Въ съврѣменната церковна практика този въпросъ се тълкува различно. Спорѣдъ мнѣнието на едни, такива болни *не трѣбвало* да се причастяватъ, а спорѣдъ други, — *трѣбвало*. Въ требника на Петра Могила е опрѣдѣлено ясно, че : „*Кои то не можатъ да оддържатъ въ себѣ си отъ това, що сж или по причина отъ постоянно повръщание, священника да не дерзнува да имъ дава Божественното причастие, за да не бжде осжденъ : достатъчно е такива слаби чловѣци, ако очистятъ съвѣстѣта си чрѣзъ исповѣдъ, да имъ се пожелае отъ сърдце мисленно причастие. На луди да се не дава причастие, за да го не унижаватъ.*“ Но нека вземеме и това подъ внимание, че св. причастие отъ една страна дѣйствува спасително, успокоително и не само на *умственното*, но и на физическото ни състояние; това е доказано отъ много примѣри. Отъ друга страна, Св. Църква допуца да се причащаватъ тѣжко боledующитѣ; даже да се дава и най-гольмитѣ грѣшници, които сж подъ епитимия, както и на бѣенитѣ (Тим. Аллекс. пр. 3), като вземе прѣдъ видъ, че телесний грѣхъ несравнено е по-малкъ отъ нравственнийтъ; най-послѣ и това има, че нито едно церковно правило нѣма, което да забранява да се не дава причастие на умирающи, които бълватъ. Относяще се до запрѣщението въ Требника е само за ония, на които бълванието е непрѣкъснато и се нѣма възможность да му се даде не само причастие, но и какво да-е питие или храна („нищо отъ ядението“). — ще кажемъ, несправедливо е да се установява едно общо правило да се не причастяватъ болни страдающи отъ бълване. Най-добрѣ би било право да се прѣдостави на личното усмотрѣ-

ние на свещеническата съвѣсть за рѣшение-то на тази въпросъ, който, може би, да се възползува отъ нѣколко минути отъ спокойствието на болника и да го сподоби съ Тѣлото и Кръвта Христови.

Ако Св. Дарове се опрѣдѣлятъ за единъ боленъ и се напоятъ съ вода въ потира, а болния за скоро умре или по какъвъ да-е случай не се е можало да му се даджтъ; то въ такъвъ случай тѣ може да се употрѣбятъ отъ находящитѣ се тамъ дѣца и то, което е способно и достойно да ги приеме, или най-послѣ свещеника на другия денъ да отслужи литургия и заедно съ ново-освятенитѣ да ги употрѣби.

(Слѣдва)

Какво ся иска отъ свещеникътъ?

Първото и най-главното свойство, което трѣбва да има всякой свещеникъ е, *науката*. Вѣрата, която е длъженъ да проповѣдва свещеникътъ, църквата и званието му искатъ да бжде той ученъ и образованъ човѣкъ.

Колко е скръбно и жалостно, когато види човѣкъ, простъ и неученъ свещеникъ?! — който има за главна цѣль и длъжностъ, да учи и поправява другитѣ, той трѣбва да бжде достаточено образованъ. Неказваме да бжде свещеника дипломатъ, но поне да познава добръ ония прѣдмѣти, които сж му най-нуждни.

Вѣрата нѣма по-опасенъ противникъ отъ колкото отъ невѣжеството, нето има по-суравъ неприятель отъ колкото заблуждението. Когато сж прости свещеницитѣ отъ едно вѣроисповѣдание, то тамъ има голѣма опасностъ за вѣрата. Простотията на свещеницитѣ ражда невѣрни синове на църквата, отдѣля много невинни души отъ вѣрата.

Свещеникътъ е стълпъ на вѣрата и на истинната, той е управитель на Христианското учение. Свещеникътъ е учител на стадото си: на богатия и сиромаха, на учения и простия и на всички безъ разлика. А като учител иска ся отъ него учение, което му принася почитание отъ народътъ, уголѣмява му прѣстижа надъ вѣрнитѣ, побѣждава неприятелитѣ на църквата и му помага да си изпълнява ревността безъ ушибки длъжността. Прочее, спорѣдъ както казахме, свещеникътъ трѣбва да бжде ученъ; но желателно би било, щото освѣнъ Богословскитѣ науки, които по длъжностъ трѣбва да познава; но трѣбва да

знае още и други науки, които му сж нуждни за да може да помага и ржководи общественния животъ. Въ нашитѣ църкви обикновено прѣдседателствуватъ свещенни лица, отъ които зависи всичката честь на обществото, въ неговитѣ ржцѣ е сичкия напрѣдѣкъ на града или селото въ религиозно — нравствено отношение, прѣуспѣванието на църквитѣ въ материално отношение и м. др., които нѣща, ако тѣ нѣматъ онази способностъ, да ржководятъ всичкитѣ дѣла, то тежко и горко на това общество и на тази църква при която служи!

Свещеникътъ освѣнъ, че трѣбва да е ученъ, но при това да е и добръ и да ся труди да спечели любовта на всички, а не да викатъ и говорятъ винаги противъ него. Трѣбва да ся пзи, за да си не изгуби честта. Той е открито лице и на него всеки гледа, затова не трѣбва да работи нищо тайно, нито да създава причини за раздоръ, Той винаги трѣбва да мисли, че за народа и за него трѣбва да живѣе, за да живѣе отъ него, а ония, които живѣе отъ народа, трѣбва да му служи честно за негова полза и похвала, а не за срамъ и щета.

Свещеникътъ трѣбва да бжде свещеникъ не само прѣдъ лицето Божие, но и прѣдъ лицето на народа съ когото живѣе. Нашата православна църква хвали и слави Бога съ духъ и истина, а не по милость. Прочее трѣбва да има и достойни свещеници. Жалостно е, когато виждаме днесъ, да сж ржкополагатъ за свещеници ония лица, които нѣматъ нито повяние за вѣрата; такива, за да си исплатятъ нѣкой дългъ и да живѣятъ по-спокойно, оставятъ си занятието и съ злото ставатъ свещеници.

Добрий и ученний свещеникъ е като едно украшение на църквата и всекой радостно слуша и приема наставленията му. — За това не би било злѣ, ако ся пазеше, да ся не приематъ за свещеници ония лица, които не сж свършили поне Богословско училище. Въ надѣжда сме да ся постави църквата на своето положение, ако ся приспособи Екзархийский уставъ.

Христианска мисль.

(Любовъ къмъ Бога).

Много и неисказани сж добринитѣ, които ни дава Богъ и въ замѣна на всички тѣхъ Той не иска друго, освѣнъ да го обича-

ме, — но повече отъ всичко друго на свѣта, — повече отъ себѣ си: „*Воллюбити Господа Бога твоего всѣмъ сердцемъ твоимъ, и всѣю душою твою, и всѣю мислю твою.*“

Който християнинъ обича Бога, то Богъ е въ него и той е въ Бога! — И не е ли това голѣмъ даръ Божий? — Наистина, блазе на онази съвѣсть, блазе на онази душа, блазе на онази човѣкъ, който има любовь къмъ Бога; защото любовта къмъ Бога съ други думи е: мъдростъ, чистота, търпение, правда, истина и животъ, съ една рѣчь: всѣка добродѣтель.

Който Християнинъ обича Бога отъ всичкото си сърдце, отъ всичката си душа и отъ всичкитѣ си мисли; въ неговото сърдце нѣма мѣсто за никаква лошашина. Такъвъ християнинъ е като онази орелъ, който се дигналъ на високо въ облацитѣ и не ся бои ни най-малко отъ гонителитѣ си, защото е на високо и не може да му направи нищо земний неприятель.

Прочее, за кой християнинъ може да се каже, че обича Бога? — За онази, който изпълнява волята Божия, — който изпълнява заповѣдитѣ Божий, които въ себѣ си съдържатъ тия думи: слушай Бога най-повече, а ближния си както самъ себѣ си! Тия двѣ заповѣди можежъ да изложимъ още и така: обичай Бога, ако не обичашъ ближния си, не можешъ да обичашъ Бога.

Въ любовта къмъ Бога е съединена всѣка любовь. Любовьта къмъ Бога е начало на всѣка любовь. — Християнино, искашъ ли да обичашъ Бога и той тебѣ да обича, изпълнявай му волята: прави на другитѣ онова, което желашъ за себѣ си, — а онова, което не желашъ за себѣ си, не го желай и на другиму!

Безбожна мисль

За злощастие, безбожната мисль расте между човѣчеството. Естествено е да иска човѣкъ да узнае какво може да бѣде слѣдствието отъ тази безбожна мисль, какво може да бѣде нейното влияние върху обществото днесъ, а особено върху християнското общество у насъ въ България!

За по-лесно разисквание на този прѣдметъ, трѣбва първо да прѣгледаме въ краткъ какво е било влиянието на безбожната мисль върху обществото и християнството,

прѣвъ минжли врѣмена. Това е пуждно да прѣгледаме, защото днешната безбожна или противохристиянска мисль е първобитна, само сега ся явява въ другъ видъ; и както сега тази мисль се вижда да е нова, така тя се показва да е нова въ всѣкой вѣкъ, когато ся е появявала. Въ минжли вѣкове тя е бивала сжщо тѣй настроена противъ сжществуването на Бога и божествеността на християнството, както що е враждебно настроена и сега. Въ минжли врѣмена, казваме, тя се е появявала подъ разни видове и системи, както що сж прогласява и до сега.

Какво е било нейното влияние въ минжалото?

Въ много случаи разнитѣ видове на тази дрѣвня противобожна мисль сж умирали даже прѣвъ животътъ на самитѣ имъ автори и проповѣдници; а други нейни системи сж прѣживявали авторитѣ си за да ся стропуляса съ слѣдъ смъртта имъ. Но какво и да е било тѣхното сжществуване, кратко или дълго, ни единъ отъ тѣзи видове на безбожната мисль не е успѣлъ да събори основанието, противъ което се е домогвалъ. Това основание — сжществуването на Бога и божествеността на Иисуса Христа — трае и ся крѣпи.

Всичката поврѣда, ако можежъ да я кажемъ поврѣда, що е направила тя противъ туй основание, състои се въ това, че е открила нѣкои неpotrѣбни камъние и греди, безъ обаче ни най-малко да повреди темелътъ. Мнозина слабовѣрни християни, сж ся повлѣчали по безбожни системи, но, въпрѣки това, благочестието ся е усилявало между човѣчеството и напрѣдвало.

Сега по-лесно можежъ да отговоримъ на въпросътъ, какво може да бѣде слѣдствието на безбожната мисль въ настояще врѣме? За онѣзи, които сж слабовѣрни и скептици, тази безбожна мисль може да ги повлѣче къмъ себѣ си, безъ обаче да имъ даде въ замѣна нѣкоя друга мисль, които по-добрѣ да удовлетвори религиозното имъ чувство. А за онѣзи, които сж крѣпки въ вѣрата си, не може да има лошо влияние; напротивъ, може да се каже, че такава една мисль, пропуснатата мѣжду послѣднитѣ, може още повече да закъчи вѣрата имъ, като имъ изложи поразяющата разлика между набожността и безбожието.

Колкото за онѣзи, които сж стараятъ да распространяватъ между хората безбожни мисли, тѣ види ся, правятъ това безъ да проумѣ-

ятъ, че сж отговорни за всичко, което проповѣдватъ. Главното заблуждение на нѣкои наши братия е това, че тѣ не считатъ себѣ си нравственно отговорни за всѣко едно мнѣние, що пропускатъ мѣжду свѣтътъ; тѣ не си грижатъ дали това тѣхно мнѣние е настроено да подкопае една установена система и дали то показва нѣкоя друга по-здрава система, която да замѣсти първата. Най-главната имъ вина е, че завличатъ и другитѣ въ своето заблуждение.

Какъ почитатъ римокатолицитѣ „Папата?“

По поводъ издадената енциклика *Nomen Christi* отъ Римъ за която в. „Зорница“ и Сп. „Пр. Проповѣдникъ“ сж посвѣтили цѣли колони по нея, счетохъ за нужно да запозная читателитѣ си върху горньото заглавие.

Папата споредъ увѣрението на Римокатолицитѣ е божественный човѣкъ и челоувѣческій Богъ. Папата ималъ божественна власть и властѣта му е неограничена. А понеже ималъ тази сжщата власть, която има и Богъ, то никой не можалъ да размишлява за него и да го осжда. За него е на земята възможно всичко, както що е за Бога. Каквото е направилъ папата, то е все едно, като че ли е направено отъ Самия Богъ. Той можалъ да направи всичко, както и Богъ. Само единъ Богъ билъ равенъ съ папата. Той управлявалъ небеснитѣ и земнитѣ сътворения. Папата е въ свѣта сжщото, каквото е и Богъ, т. е. споредъ както е душата въ тѣлото. На папата властѣта и волята били предадени всичко и никой нѣмалъ право да ся противи нему. И ако би папата да опропасти безбройно число хора, то никой нѣмалъ право да го запита: *всесвятнй отче!* защо направи ти това съ хората? Папата можалъ да направи всичко онова, което може и Богъ и то безъ погрѣшки. Папата ималъ синодъ съ Бога и въ този синодъ той билъ вратаръ и ключаръ. Никой нѣмалъ право да ся оплаква тоъ папата, или каквото е отъ него осждено. Папата ималъ върховната власть въ всичко. „*Papa habet utrumque gladium.*“ — Той носялъ два меча *обюду* остри, т. е. ималъ власть надъ духовнитѣ и свѣтовнитѣ, надъ епископитѣ и священницитѣ, императоритѣ и князоевъ. Всичкитѣ челоувѣци били негови подданници. Каквото той хвали или укорява, сжщото сѣкий билъ длъженъ да хвали и укорява.

Папата, казватъ, Римокатолицитѣ: може да измѣни и самата природа въ нѣкои нѣща и можалъ отъ нищо да направи нѣщо. Той билъ въ състояние да направи отъ неправда правда. Той можалъ да направи всичко, каквото му е угодно. Той можалъ да напада и самитѣ Апостоли и тѣхнитѣ правила. Той ималъ власть да поправи онова, което намерялъ за непотрѣбно и въ самото евангелие. Той можалъ да измѣни и самитѣ тайнства, които сж установлени отъ Самия Исусъ. Той можалъ да направи нѣщо, което е на насъ и нему непознато.

Властѣта на папата е. — продължаватъ да казватъ Римокатолицитѣ — неизмѣрна и неопредѣлена. Който отрича властѣта и хегемонията на папата, той грѣшалъ противъ Св. Духъ — той билъ Еретикъ. Папата ималъ власть да отземе и подѣли царства, княжества и всички имение. Папата добивалъ властѣта си направо отъ Бога, а царитѣ и князоевъ — отъ него. Папата билъ върховенъ намѣстникъ на Бога, и който би отказвалъ това, билъ лъжецъ. Каквото нарѣди папата съ властѣта си. — то било наредено отъ Самия Богъ. Онзи, който не ся покорява на папата, правялъ смъртенъ грѣхъ. Сичко, каквото прави папата, то било угодно Богу. Папата можалъ да прави всичко онова, което прави и Богъ.

Още продължаватъ да казватъ Римокатолицитѣ: че папата билъ господарь надъ цѣлъ свѣтъ, царь на царитѣ т. е. той билъ видимый Богъ. Съ една рѣчь: папата е. казватъ Римокатолицитѣ, всичко: той билъ всемогущъ и непогрѣшимъ.

Ние нѣмаме нужда да опровергавами това безбожно учение на Римокатолицитѣ. Можемъ само да кажемъ: че въ това вѣрва всѣки Латински Епископъ, сѣкий *кшонъз* (священникъ) и всѣки вѣренъ католикъ. — А при такава вѣра, не е чудно за гдѣто има вече мнозина отъ Католицитѣ, които сж приели нашата Православна вѣра. — Сжщо и Евангелическата църква отъ едно врѣме захвана да ся приближава до нашата Ист. — православна вѣра. Мнозина отъ поученитѣ протестанти, които сж посѣщавали нашитѣ церкви, похваляватъ нашитѣ религиозни обряди, а осждатъ тѣхнитѣ постъпки, за гдѣто оничтожили всичкитѣ обряди въ църквата си, и въвели само една проповѣдь и нищо друго.

Учението е свѣтлина, а невѣжеството тъмнина.

II

(Рисказъ)

(Продължение отъ 2-ий брой).

На слѣдующата недѣля Василь отишълъ заедно съ родителитѣ си на Божественна служба. Слѣдъ службата баща му помолилъ священника да отслужи молебенъ въ честь на Св. Василия и слѣдъ свършването на молебена, когато Василь се приближилъ до Св. кръсть, священника го благословилъ и му казалъ: „Василе, учи се добръ, утѣшавай родителитѣ си, утѣши и менъ!“

Цѣлъ день Василь билъ много веселъ: той само си мислялъ за това, че на утрѣто ще бѣде вече на училище. Ето, че на другий день Василь билъ вече въ училището. Тукъ било извършено водосвѣтъ; священника поръсилъ съ Св. вода всичкитѣ ученици, поръсилъ и Василия. Когато родителитѣ на всички нови ученици се разотишли, Василь заедно съ другитѣ го нарѣдили на чинтъ. Първий урокъ се почналъ съ Законъ Божий. Василь съ голѣма жажда слушалъ всѣка дума отъ священника; неговитѣ черни очи заблѣщели съ слъзи се покрили безъ да клѣпне, — до толкова внимателно слушалъ прѣподавателя — священникъ. — У тѣхъ си Василь отишълъ веселъ; той изобищо съ радостъ расказалъ за всичко, каквото е чулъ въ училището. Майка му, усмихнато, слушала расказа на малкото си дѣте

Настанжли тѣжни и мрачни есенни дни; но за Василия тѣ не били тѣжки: той си ходялъ на училището, слѣдъ завръщанието си у дома той залѣгалъ да учи уроцитѣ си; въ празнични дни заедно съ другитѣ ученици и съ учителитѣ си ходялъ постоянно на църква и слушалъ словата, които говорялъ священника въ храмътъ.

Въ училището на Василия всичко му се яресало: той се молялъ съ чисто дѣтинско сърдце на общата молитва; той не пропускалъ отъ да не запомне нито една дума казана въ училището отъ священника, ни отъ учителя; учебницитѣ по които се училъ Василь, ги вардялъ съ четире очи. Съ съученицитѣ си, както по-старитѣ и по-малкитѣ ученици, другарувалъ съ любовъ: той никогажъ и никога не оскърбявалъ, за това и по-възрастнитѣ ученици му викали: „кроткия Василь.“ За неговото прилѣжане и благонравие го обичали и учите-

литѣ му. Много пжти священника ходилъ въ къщата на Радю Ивановъ въ празнични дни и казвалъ: „Е, Радю! вижда се, че за твоето благочестие Господъ та е надарилъ съ такъвъ синъ: уменъ и кроткъ“; а къмъ Василия се обръщалъ съ тѣзи думи: „блди, Василе, всѣкогашъ кроткъ! — *Блажени кротци, яко ти наслѣдотъ землю — царство небесное!*“

Три години се училъ Василь на училището. Той издържалъ испитъ и получилъ свидѣтелство отъ първи рѣдъ съ отличие. Той, като взелъ свидѣтелството си, помолилъ священника да го благослови; съ благославянието си священника му казалъ: „помни, Василе, венчко каквото сме те учили въ училището; дохождай при мене и азъ ща ти давамъ книжки за прочетъ, главното не забравяй Бога, ходи на църква! Когато ти потрѣбва нѣщо, ела при мене да те посвѣтвамъ. Божието благословение да бѣде съ тебе!“ — А учителтъ му казалъ: „Василе, ти ще живѣешъ посрѣдъ не учени хора и трѣбва да гледашъ да ги научишъ до колкото можешъ; ако ти се испадне случай да имашъ прѣпирня съ протистанти, казвай имъ това, което си училъ и каквото знаешъ отъ учебницитѣ си и отъ други книги, които ти ще вземашъ отъ священника; а ако нѣщо не знаешъ, обръщай се за помощъ къмъ священника, той ще ти помага; до колкото мога и азъ ще ти помагамъ въ каквото и да е. Сбогомъ!“ и го цалунжалъ по устата.

Василь излѣзълъ изъ училището радостенъ и нажаленъ; той се радвалъ за това, че държалъ въ рѣцѣтъ си драгоценното си свидѣтелство; жалко му било затова, че се прощавалъ вече съ училищний животъ: жалко му е било за священника, сѣщо и за учителя и за другаритѣ му Едно му било най-драго: нему му подарили Евангелие. — „Азъ трѣбва да го четъ всѣкога,“ си говорилъ Василь „Каквото не знаешъ, ела при мене, ми казваше священника,“ а какво не ще да мога да помня? Каквото съмъ училъ, всичко си помня Какъвъ съмъ азъ. Ето азъ се учихъ малко знаа не много, но всѣ пакъ си помня Единъ Богъ е, който всичко знае, а на человекитѣ е дадено да знаятъ не по равно: „на еднаго дадено отъ Бога петъ таланта, другиму — два, а на третий — единъ,“ си припомнилъ Василь. — „Може би, менѣ да е дадено само два таланта, а на священника повече; затова и той повече знае и много разбира; наистина, азъ трѣбва да ходя при него; той е

пастирь, поставенъ отъ Бога, а азъ негова овца; трѣбва да се покоривамъ на него и да го слушамъ А защо ли казва, че ще се случи да имамъ разговоръ съ протестантитѣ? Защо ми еж тѣ? Азъ съмъ православенъ Тѣ еж заблудени овцѣ; не, азъ трѣбва да ги науча; Господъ е заповѣдалъ да научимъ всичкитѣ А, ако не съумѣя да ги науча? Тогава при священника за помощъ! Трѣбва да прочитамъ много книги“

Слѣдва

Извѣстия и забѣлѣжки.

Числото на християнитѣ.

Не много голѣма часть отъ полушарието до днескашно врѣме исповѣдватъ християнство; прѣдетои още голѣми трудове да се положатъ, до гдѣто свѣтне Христовата истина на земята — тамъ, гдѣто владѣе още тъмнина. Християнитѣ по всичката земя еж до 460 мил., мохамеданци 200 мил., евреи 8 мил., ежщински язичници, които еж покланитѣ на идоли 170 мил., и които исповѣдватъ неизвѣстни божества до 570 мил. Отъ това излиза, че християнитѣ съставляватъ $\frac{1}{3}$ часть отъ цѣлото население на земната поврхность, или съ други думи, които не знайтъ за христовото учение еж два пѣти повече отъ християнитѣ.

Отъ какво ни лишави вѣрата и какво ни еж дива вмѣсто него?

Еднѣж нѣколко души разсѣждавали върху религията, какъ че тя е днесъ на мода у всички невѣжи и безумници и искали да докажатъ, че християнството докарало чловѣцитѣ до безумие. Единъ отъ събѣседницитѣ, койго до тогазъ мълчалъ, казалъ: „Така е, нашата вѣра отъ много нѣща ни лишава“. Всички погледжли на него съ недоумѣние, а той продължилъ: „По напрѣжъ обичахъ да пия ракия: вѣрата ми еж отнѣ. Испърво ходяхъ въ блудническитѣ домове, днесъ и това нѣма у мене. Бѣхъ по-напрѣжъ на хората за смѣхъ, съвѣстѣта ме мѣчеше за това поведение; вѣрата ме изведе отъ това състояние. По-испърво владѣеше въ кѣщата ми гладъ и страдания, днесъ и това нѣма: ето отъ какво ме е лишила моята вѣра! Но, за всичко това, какво добро ми е направила“?

Мисионерско Евангелически Дружества въ Германия, вземени всички заедно отъ послѣдний годишенъ отчетъ (1892), се набирали до 429 главни мисионерски становища, 658 мисионери европейци, 113 пастири отъ туземци съ друга народность, 1246 училища съ 59307 ученици, 265,881 които приели кръщение, парични срѣдства за мисиитѣ имъ достигали до 3,300,000 марки, расходъ — повече отъ 3 $\frac{1}{2}$ мил.

Идолопоклонство: Тибетски обичаи. — Неотдавна въ единъ журналъ е напечатена една забѣлѣжка отъ Г-жа Бишова изъ пѣтуванието си въ Тибетъ, гдѣто ѣ си е отдалъ единъ интересенъ случай да видѣ въ тази страна, много мжжие да водятъ една жена. Обикновенно само по-старий синъ можалъ да земе жена, а по-малкитѣ негови братия еж се считали на жена му за по малки съпрузи (мжжие). По такъвъ начинъ еж е съставлявало семейний имъ домъ, гдѣто при една жена да стоятъ нѣколко мжжие и то едноотробни братия. Тѣхнитѣ дѣца, еднакво почитали свойтъ старъ баща (ежщинский мжжъ на майката), а младитѣ наричали „малкитѣ бащи.“ Този обичай на полиандрицитѣ *строго се варди, така щото женитѣ въ Тибетъ съ присмѣхъ си отнасятъ къмъ европейското еднобрачие. Дѣйствително, при такива условия на семеенъ животъ, тамъ незнайтъ значението на думата „вдовство.“ Уважението мѣжду дѣца, бащи, майки, въобще между жителитѣ въ Тибетъ относително полиандрически имъ животъ може да си каже, е най-добро.

Протестантизмътъ и социал — демократизмътъ. —

Крайтъ на истекшата и въ началото на настоящата година еж забѣлѣжва страшни прокламации отъ страна на анархизма и социализма, като заявяватъ открито, че ще обърнатъ съ лицето на земята всичко каквото ежществува и слѣдъ всичко разсипание щѣли да създадѣтъ новъ свѣтъ, ново общество, нови хора; така щото може да се каже, че съврѣменната нарѣдба въ западно — европейский животъ ся намира на огнемѣтна планина. Какво значи това и гдѣ ся крийтъ причинитѣ на тѣзи рѣшителни покушения и злодѣния насочени противъ днескашния общественъ строй? Почти катадневно заявяватъ, че още постоиянствуватъ да истрѣбятъ всичко. Главната причина на всички тѣзи опасни явления насочени къмъ властѣта и религията и тѣзи безъ принципи

* Полиандрия — многожжие. Ред.

распространявали социал—демократически учения, които прѣдставляватъ себѣ си ехидна пасмина, съ злоба осѣждатъ разнитѣ умственни политически и общественни распорѣждания въ настоящитѣ вѣкъ, като почнуватъ отъ запусѣлата Француска революция и обвиняватъ правителството за изхвърлянето Бога изъ училищата имъ (въ Франция) и учено-богословскитѣ публични отказвания отъ християнския символъ на вѣрата (въ Германия). Социализмътъ дѣйствително е силенъ : той прѣдсѣдателствува и властвува почти въ всичкитѣ парламенти, той си облѣга на науката и затова открито се проповѣдва въ училищата ; днесъ при свободний печатъ и при честитѣ имъ събрания на миратѣпочва и безприпятственно разсѣватъ и вдѣхнуватъ своето заблуджение въ невинната ни масса. Числото на неговитѣ послѣдователи всѣ повече и повече наголъбява. Въ Германия, напр. числото на социал—демократитѣ въ врѣме на избора гласоветѣ имъ достигали миналата година до 1,786,000 срѣцу 118,000 такива отъ 1871 година, а числото на прѣдставителитѣ отъ сѣшитѣ въ Немската камара сѣ въскачили отъ 2 въ 1871 год. до 42 въ 1893 година. Всичкитѣ тѣзи гласове нетрѣбва да ги считаме въ кандидция (сговорни) и да одобряватъ или да поущряватъ убийствата и разнитѣ взриви. Тѣхната программа за дѣйствие намира защита въ срѣдата въ която дѣйствуватъ ; одобряватъ всичко тѣхно, както това е показано въ случитѣ съ Рашефолла. Анри и др. французски социал—демократически революционери. До каква стѣпень разнитѣ дѣрави, както нашето отечество сѣ изложени на развала и опасность отъ страна на социал—демократиститѣ и протестантитѣ, ще поговоримъ въ слѣдующий пѣть.

Чудо въ настояще врѣме.

За назидание на православнитѣ християни ще разкажа сѣбитие отъ чудесната Божия сила, извършена не отдавна прѣдъ очитѣ на множество народѣ, които ни увѣряватъ, че благодатъта Божия дѣйствува чудесно на нашата Православна църква, като съ това вразумѣва хулителитѣ ѝ.

Единъ селеникъ отъ с. К. . . . , билъ понапрѣжь пр. Християнинъ ; но отпослѣ ся заранолъ съ протестанизмъ и почналь да хули зит. пр. църква. Протестантитѣ по обикновен-Ис му, между другото го надѣхали да не вѣр-

на въ нищо отъ Пр. църква, особенно Св. таинство Причастие. Прѣзь В. постъ 1893 год. намислилъ съ измама да ся причасти и часть отъ причастието да задържи въ устата си и слѣдъ заминването на священника да го извади и разгледа да види съ какво ся причастватъ православнитѣ. И ето почитаемиитѣ евангелистѣ щомъ ся причастиль бърже отъ църквата отива у дома си и прѣзь това врѣме натискаль съ языка си о небцето св. частица. Съ влизанието си въ кѣщата, тосѣ часъ я исплюоль въ кривача си, която тѣй здраво ся заловила у мѣсото му, щото нито съ языкъ, нито съ ржката си не можаль да я отлѣпи. Цѣла недѣля той това таяль въ себѣ си безъ да каже нѣкому, но при това Св. частица постоянно ся уголъбявала и стигнала до величината на едно яйце. Искусителтъ най-послѣ ся принудиль да яви на православнитѣ си родители, които тѣ пакъ го проводили при енорийский имъ священникъ и съ раскаянно сърдце разказаль всичко какво му си е случило.

Слѣдъ раскаянието си священника го простиль и ето частицата почналя да ся умалява и слѣдъ два дена на ржката му не останѣло нищо. даже и никакъвъ признакъ. Сега вече селенинтѣ станѣль истински християнинъ и разказваль чистосърдечно и съ благоговение на всички. Това не е ли чудо ?

Правосл. събесѣдникъ.

КНИЖНИНА.

Нови книги и списания получени въ редакцията :

Православенъ Проповѣдникъ, иллюстрирано религиозно—нравственое списание. Ред. изд. П. С. Доброплодный, Самоковъ. Год. III кн. IV.

Природа, иллюстриранъ журналъ за наука, стопанство, ловъ и риболовство. Год. II, брой 5 и 6. Ред. Г. Христовичъ. София.

Недѣля, Двѣ — недѣленъ политико—икономически и книжовенъ вѣстникъ. Отговор. редакторъ Д. М. Шапкаровъ. Год. цѣна за България 4 лева. Пѣвень.

Женский свѣтъ, списание за жени. Год. II брой 23. Варна.

Българско Вѣз. Знаме, Год. 1, брой 23 и 24. София цѣната му е 2 лева годишно. Това списание е съ благородно дѣло, заслужва народна поддържка.

Свѣтъ, мѣсечно списание за всѣкиго. Издава книжовний комитетъ. Год. II кн. VIII до X. Пловдивъ.

Християнски свѣтъ, иллюстрирано религиозно списание Год. III, брой 11. Руссе

Българска сбирка, списание за книжнина и общественни знания. Год. I кн. XII. Пловдивъ.

Домашенъ приятель, мѣсечно списание за наука, религия, промишленостъ и домакинство. Год. VII бр. 3-й Год. цѣна 3.50 ст. Самоковъ.

Младина, научно-забавителенъ вѣстникъ съ картини за учащата се младѣжъ и отъ двата пола. Год. IV кн. V. Казанлъкъ.

Звѣздига, иллюстрирано списание за дѣца год. IV кн. II. София.

Учитель, Педагогическо—общественно списание за учители и възпитатели. год. II кн. V. Пловдивъ.

Нова Свѣтлина и здравословие. Год. IV. кн. XI. Сливенъ.

Домакия, притурка на жен. свѣтъ брой 10.

Селски Гласъ, Год. I бр. 18 Год. цѣна 3 лева. Мжглишъ (Казанл. Околия).

Съгласие, седмиченъ, политически, търговски и литературенъ вѣстникъ. Стопань-редактори: Д. В. Македонски и А. Франгя. Год. цѣна 10 лева. Проповѣдва Съгласие и Единство. София.

Дѣтинска почивка, мѣсечно иллюстрирано списание за дѣца отъ двата пола Год. IV кн. IV. Силистра.

Млада България, седмиченъ политическо-демократически вѣстникъ. Стопань-редакторъ Д. Ризовъ. Год. цѣна 10 лева. Проповѣдва: свобода, правда и прогресъ. София.

Новини, вѣстникъ политически, научно-литературенъ и духовенъ. Излиза два пѣти прѣвъ седмицата. Год. цѣна 15 лева. Год. V. Цариградъ.

Военни извѣстия, вѣстникъ съ официаленъ и неофициаленъ отдѣлъ и заповѣди по военното вѣдомство. Год. III цѣна 8 лева излиза два пѣти въ седмицата. София.

Черно море, общественъ вѣстникъ. Излиза два пѣти прѣвъ седмицата. Год. IV-а год. цѣна 14 лева. Варна. Проповѣдва: Всичкитѣ права на свободата сж основани на правдата, за туй първата длъжностъ на свободата е да защищава правдата.

Изворъ, иллюстрирано списание за ученици и ученички. Ред. Ив. Д. Ивановъ и Т. Ц. Трифоновъ. Силистра, год. III брой Януарий

и Февруарий 1895 год.

Библиотека, списание за всѣки, особено за възпитатели и ученици. Год. I кн. V. Пловдивъ.

Практическо птичевѣдство. мѣсечно иллюстрирано списание за стопанство, поминъкъ и наука. Редакторъ Георги А. Попповъ. София. Год. I бр. VII и VIII.

За възпитанието на дѣцата въ семейството превелъ отъ русски К. Георгиевъ. цѣна 30 ст. Стара-Загора.

Преводачътъ на горната книжка е съ богословско образование и който заема учителска карриера, напълно е съумѣлъ важноста на възпитанието, както въ училището, така и въ домътъ като допълня българската литература съ една рѣдка книжка, която съ приятностъ я прѣпоръчваме на всѣко семейство да можатъ да възпитатъ и прѣдпазятъ невиннитѣ си рожби отъ свѣтовното възпитание, което избилва съ разни заблуждения. Тежко и горко на тѣзи родители и възпитатели, които считатъ за несвоеврѣменно религиозното възпитание на дѣцата и за това не мариатъ за него: тѣ ги отдаличаватъ отъ Христа и ги очаква голѣма опасностъ, както за самитѣ тѣхъ, тѣй и за църквата и народа.

Желаемъ на всички събратия дълъкъ животъ съ добръ успѣхъ.

ПОЩА. *)

Кюстендилъ. — Високопрѣосвященный Сенисий, стойността 8 лева за списанието приехме; остатъка ще Ви повърнемъ.

с. Гърляно. — Препод. Иеромонаху Филотею, получихме 8 лева, остатъка ще ви повърнемъ.

Кюстендилъ. — Священническо братство, получихме 8 лева, остатъка ще повърнемъ.

с. Шавалия. — Священнику Хр. П. Стефанову, получихме 8 лева, сѣщо и вамъ ще повърнемъ.

с. Хебибчево. — Священнику А. Димовъ и Ф. Петровъ получихме по 4 лева.

с. Г. Гращица. — Свящ. Д. Павловъ получихме 8 лева, остатъка ще ви повърнемъ.

с. Г. Уйно. — Свящ. Антимъ Заховъ получихме 8 лева, ще ви повърнемъ остатъка.

с. Трекляно. — Свящ. Стефанъ П. Ивановъ получихме 8 лева ще ви повърнемъ остатъка.

*) Настоящото ни да ся счита възгето расписка и отговоръ.
Ред.

с. Брѣстница. — Свящ. Г. Стойновъ получилъ 8 лева остатка ще ви повърнемъ.

Г-ну анонимному въ г. Панагюрище. Вашата дописка противъ Високопрѣосвященный Натанаила Пловдивски Митрополитъ не можемъ да я помѣстимъ, защото не ви познаваме, а при това си криете името. Нашето списание е далечъ отъ частни расправи, критики и ключи. За подобни жалби можете да се отнесете до Св. Екзархия или же Св. Синодъ; впрочемъ, ако вашитѣ свѣдѣния, слѣдъ като провѣримъ, излѣзжтъ дѣйствителни, то ще ги изнесемъ прѣдъ свѣта и ще изобличимъ всѣки некадърни, на званieto си, нарѣчени споредъ Васъ.

(Слѣдва)

О Б Я В Л Е Н І Я

АБЪ ИЗДАНИИ ВЪ 1895 ГОДУ.

СТРАННИКЪ

(Четырнадцатый годъ изданія подъ новою редакціей).

Духовный журналъ „СТРАННИКЪ“ съ октября 1880 года, издается новою редакціей, по утвержденной Св. Синодомъ новой программѣ и выходитъ ежемѣсячно, книгами отъ 10-ти до 12 и болѣе листовъ, по слѣдующей программѣ: 1) Богословскія статьи и изслѣдованія по разнымъ отраслямъ *обще-церковной исторіи и историко-литературнаго знанія*, — преимущественно въ отдѣлахъ, имѣющихъ ближайшее отношеніе къ *Привославной Восточной и Русской жизни*. 2) Статьи, изслѣдованія и неопубликованные матеріалы по всѣмъ отдѣламъ *Русской церковной исторіи*. 3) Бесѣды, поученія, слова и рѣчи извѣстнѣйшихъ проповѣдниковъ 4) Статьи *философскаго содержания* по вопросамъ современной богословской жизни 5) Статьи *публицистическаго содержания* по выдающимся явленіямъ церковной жизни. 6) *Очерки разказы, описанія*, знакомящіе съ укладомъ и строемъ церковной жизни вообще христіанскихъ исповѣданій, особенно — съ жизнью пастырства и преимущественно у славянъ. 7) Бытовые *очерки, разказы и характеристики* изъ области религіознаго строя и нравственныхъ отношеній нашего духовенства, общества и простаго народа. 8) *Внутреннее церковное обозрѣніе и хроника епархіальной жизни*. 9) *Иностранное обозрѣніе*: важнѣйшія явленія текущей церковно-религіозной жизни православнаго и неправославнаго міра на Востокъ и Западъ, о-

собенно у славянъ. 10) Обзоръ русскихъ *духовныхъ журналовъ и епархіальныхъ вѣдомостей*. 11) Обзоръ *свѣтскихъ журналовъ*, газетъ и книгъ: отчеты и отзывы о помѣщаемыхъ тамъ статьяхъ, имѣющихъ отношеніе къ программѣ журнала. 12) *Библиографическія и критическія статьи* о новыхъ русскихъ книгахъ духовнаго содержания, а также и о важнѣйшихъ произведеніяхъ иностранной богословской литературы. 13) *Книжная лѣтопись*: ежемѣсячный указатель всѣхъ вновь выходящихъ русскихъ книгъ духовнаго содержания; краткіе отзывы о новыхъ книгахъ. 14) Хроника важнѣйшихъ церковно-административныхъ распоряженій и указовъ. 15) Разныя отрывочныя *извѣстія и замѣтки*: корреспонденціи; объявленія.

Журналъ выходитъ ежемѣсячно книгами отъ 10 до 12 и болѣе листовъ. Подписная плата съ пересылкою въ Россіи и съ доставкою въ С.-Петербургъ **ШЕСТЬ РУБЛЕЙ**; съ пересылкою за границу *восемь рублей*. Адресовать ся въ редакцію журнала „Странникъ“, въ С.-Петербургъ (Невскій просп. д. № 173).

Редакторъ-издатель: Профессоръ А. Пономаревъ

ОБЪ ИЗДАНИИ ВЪ 1895 ГОДУ

„Богословскаго Вѣстника.“

Въ 1895 году Московская Духовная Академія будетъ продолжать изданіе **Богословскаго Вѣстника** ежемѣсячно, книжками отъ двѣнадцати до пятнадцати листовъ, по слѣдующей программѣ:

О Т Д Ъ Л Ъ I.

Творенія Св. Отцевъ въ русскомъ переводѣ. Здѣсь будетъ продолжаться печатаніе твореній Св. Кирилла Александрійскаго и кромѣ того, будутъ помѣщаемы небольшія отдѣльныя произведенія Св. Отцевъ, доселѣ не переведенныя.

О Т Д Ъ Л Ъ II.

Изслѣдованія и статьи по наукамъ богословскимъ, философскимъ и историческимъ.

О Т Д Ъ Л Ъ III.

Изъ современной жизни. Въ этотъ отдѣлъ войдутъ: обозрѣніе заслуживающихъ вниманія правовазвѣнаго христіанина событій и мѣропріятій въ церковной и гражданской жизни, наблюденія надъ направлениемъ нравственной жизни современнаго общества, сужденія о духовныхъ потребностяхъ настоящаго времени, свѣдѣнія о внутренней жизни Академіи.

О Т Д Ъ Л Ъ І V.

Критика, рецензи и полная, по возможности, библиографія по богословскимъ наукамъ.

О Т Д Ъ Л Ъ V.

Приложенія. Сюда войдутъ: диссертациі на ученые степени, протоколы засѣданій Совѣта Академіи, систематическій и повременный каталогі академической библіотеки и. по истеченіи нѣкотораго времени,—библейско-богословскій словарь, согласно волѣ покойнаго Высокопреосвященнаго Митрополита Филарета.

Подписная цѣна за годъ: безъ пересылки **шесть рублей**, съ пересылкой **семь рублей**, за границу. **восемь рублей**.

Адресъ: въ Сергіевъ Посадъ, Московской гу-

берни, въ редакцію „Богословскаго Вѣстника.“
Редакторъ в.-орд. проф. *В. Соколовъ*.

ДУШЕПОЛЕЗНЫЙ СОБЕСѢДНИКЪ. ежемѣсячное изданіе, разсылается 6 разъ въ годъ, по 2 выпуска сразу. Цѣна годовому изданію—*1 рубль съ пересылкою*. Подписка принимается *только въ Москвѣ*, на Никольской улицѣ, въ Аѳонской часовнѣ св. великомуч. Пантелеимона, у іеромонаха Аристоклія, куда и благоволятъ обращать свои трѣбванія все иногородные подписчики. Въ Петербургѣ можно подписываться на Ново-Аѳонскомъ подворьѣ. Забалканскій проспектъ, уголъ 2 роты Измайловскаго полка.

Редакторъ священникъ *А. Грузовъ*

ОБЪЯВЛЕНІЕ

ОБЪ ИЗДАНІЯХЪ

ХРИСТИАНСКАГО ОБЩЕСТВА ТРЕЗВОСТИ И ВОЗДЕРЖАНІЯ.

Въ дѣлѣ борьбы съ пьянствомъ и невѣжествомъ печатное слово несомнѣнно должно играть самую важную роль, какъ дѣйствующее на сознательную способность чловѣка. Отсюда вытекаетъ необходимость возможно большаго числа изданій противъ выше названныхъ золъ чловѣчества какъ для простаго народа, такъ равно и для интеллигентныхъ читателей. Исходя изъ этихъ соображеній, Христианское Общество трезвости и воздержанія предпріяло, по мѣрѣ своихъ небольшихъ средствъ, изданіе ниже поименованныхъ брошюръ и листовъ, въ распространеніи коихъ оно проситъ принять участіе всехъ добрыхъ людей, сочувствующихъ идеямъ отрезвленія и просвѣщенія, и тѣмъ, конечно, оказать посильную помощь въ ихъ осуществленіи.

1) „ТРЕЗВОЕ СЛОВО“. Сборникъ статей противъ пьянства и невѣжества, издающійся выпусками въ объемъ лучшихъ еженедѣльныхъ журналовъ съ цѣлю возбужденія у публики интереса къ столь важнымъ общественнымъ вопросамъ, какъ вопросы объ отрезвленіи и просвѣщеніи страны. Цѣна каждому выпуску съ пересылкой 15 коп. Отпечатано 2 выпуска. Слѣдующіе готовятся къ печати.

2) „ВЪ ЗАЩИТУ ТРЕЗВОСТИ И СВѢТА“. Листки для народа, печатающіеся на листахъ писчей бумаги въ красивой цвѣтной рамкѣ. Цѣна за сотню 1 руб. 30 коп. съ пересылкой. Отпечатано 4 названія. Новые готовятся къ печати.

3) „ЧТО ТАКОЕ ОБЩЕСТВО ТРЕЗВОСТИ“. Книжка—въ доступномъ для народа изложеніи. Цѣна 3 коп., сотня 2 руб. 50 коп. съ пересылкой.

4) „ВИНО И ЗДОРОВЬЕ“. Полезно-ли пить здоровымъ людямъ спиртные напитки. Доктора П. С. Алексѣева. Сочиненіе, изложенное общедоступнымъ языкомъ, имѣющее большой интересъ особенно для интеллигентныхъ читателей. Цѣна 25 коп., сотня 20 руб. съ пересылкой.

5) „ХРИСТИАНСКОЕ ОБЩЕСТВО ТРЕЗВОСТИ И ВОЗДЕРЖАНІЯ“. Особенно необходимая для членовъ Хр. Общ. трезв. и возд. Цѣна 10 к.

Съ требованіями названныхъ изданій обращаться въ Совѣтъ Христианскаго Общества трезвости и воздержанія по адресу: г. Грайворонъ, Курской губ., сл Головчина. Можно требовать и съ наложеннымъ платежемъ.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1895 ГОДЪ

НА
ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ РЕЛИГИОЗНО-ПРАВСТВЕННЫЙ, ИЛЛЮСТРИРОВАННЫЙ
НАРОДНЫЙ ЖУРНАЛЪ

4 рубля за
годъ съ по-
решкой

„КОРМЧИЙ“
(ВОСЬМОЙ ГОДЪ ИЗДАНИЯ).

2 р. 50 к.
за полгода
съ
перешкой

„КОРМЧИЙ“ одобренъ Его Императорскимъ Высочествомъ, Государемъ Великимъ Княземъ Михаиломъ Николаевичемъ, какъ полезное чтеніе для солдатъ, и рекомендованъ Имъ къ выпискѣ по Россійской Артиллеріи

Училищнымъ Совѣтомъ при Св. Синодѣ допущенъ въ библіотеки церковно-приходскихъ школъ.

Одобенъ и рекомендованъ Московскимъ Епархіальнымъ Начальствомъ.

Ученымъ Комитетомъ Министерства Народнаго Просвѣщенія допущенъ въ библіотеки народныхъ училищъ для внѣ класнаго чтенія учащихъ и взрослыхъ.

Адресъ редація: Москва, Ордынка, г. Бажановой, (квартира Протоірея Скорбященской церкви).

„КОРМЧИЙ“ предназначается для воскреснаго и праздничнаго **НАРОДНАГО ЧТЕНІЯ**. Въ виду этого программа изданія его носить характеръ **общедоступности**, какъ въ выборѣ статей для чтенія, такъ и въ формѣ ихъ изложенія.

„КОРМЧИЙ“ имѣеть главною свою цѣлю, какъ показываетъ и самое названіе, руководить православнаго христіанина на пути ко спасенію. „КОРМЧИЙ“ и въ 1895 году будетъ издаваться, **примѣняясь къ событіямъ недѣли** и такимъ образомъ можетъ служить удобнымъ подспорьемъ для внѣбогослужебныхъ собесѣдованій съ народомъ на весь годъ, въ особенности сельскому духовенству; а для мірянъ и христіанскихъ семей — благовременнымъ и полезнымъ чтеніемъ въ воскресные и праздничные дни.

ПРОГРАММА ЖУРНАЛА:

I. Календарныя свѣдѣнія. II. Объясненіе Евангелія или апостола. III. Объясненіе главнѣйшихъ истинъ Христіанскаго вѣроученія. IV. Объясненіе Церковнаго богослуженія, обрядовъ при таинствахъ и др. церковн. службахъ, молитвъ и церковныхъ пѣснопѣній. V. Объясненіе заповѣдей; поученія Св. Отцовъ и Учителей Церкви и современно различныхъ явленійхъ Вѣры благодатной и дивныхъ знаменійхъ милости Божіей. VI. Разказы изъ Свещ. Исторіи Ветхаго и Нов. Завѣта; изъ церковной исторіи и преимущественно Русской; описанія Московскихъ и Россійскихъ святыхъ. VII. Обличенія заблужденій современныхъ сектъ и лжеученій. VIII. Разказы изъ быта: народнаго военнаго, школьнаго, миссіонерскаго, изъ быта раскольниковъ и сектантовъ. IX. Духовнонаравственныя стихотворенія. X. Извѣстія и замѣтки и объявленій.

№ № журнала будутъ украшаться **рисунками** или изъ **событій Ветхаго и Новаго за-вѣта**, или видами **замѣчательныхъ святыхъ** и **различныхъ достопамятностей** съ соответствующими поясненіями въ текстѣ.

Обязательный объемъ каждаго номера 12 стр., т. е. 1½ печатныхъ листа средняго убористаго шрифта. Но редація, по примѣру прежнихъ лѣтъ, некоторые номера будетъ выпускать въ два листа. Форматъ журнала будетъ увеличенъ.

Въ 1895 году въ журналъ „КОРМЧИЙ“ по прежнему будетъ принимать участіе своими **литературными трудами**

ИЗВѢСТНЫЙ КРОНШТАДТСКИЙ ПАСТЫРЬ ОТЕЦЪ ІОАННЪ.

Въ 1895 г. Редація „КОРМЧАГО“ дастъ своимъ подписчикамъ воскресное бесплатное приложеніе — листокъ подъ заглавіемъ: „Нравственный обзоръ выдающихся событій современной жизни“.

Въ редакціи нѣются экземпляры „КОРМЧАГО“ за 1889, 90, 91 92 и 93 г. Первые три года не въ полномъ видѣ (не достаеетъ въ каждомъ около 10 номеровъ), цѣна каждому 1 р. 50 к., съ перес.; послѣдніе года, полные, цѣна 1892 г. 2 руб., а 1893 г. (соброшированы) 2-р. 50 к., съ перес. Налож. платежъ не высылаеся.

Редакторы — Издатели:

Протоірей *С. П. Ляпидевскій.*
} *И. Н. Бухаревъ.*
Священники } *В. П. Гурьевъ.*

Обявление объ изданіи
ЖУРНАЛА
„ВОСКРЕСНОЕ ЧТЕНІЕ“
въ 1895 году.
„ВОСКРЕСНОЕ ЧТЕНІЕ“ продолжено будетъ
и въ 1895 г.

Содержаніе его будутъ составлять:

1. Поученія и бесѣды на текущіе воскресные и праздничные дни и на разные случаи, а также продолжены будутъ и бесѣды догматичесія. — Въ видѣ особаго бесплатнаго ПРИЛОЖЕНІЯ къ журналу въ наступающемъ году будутъ почтаться: **Внѣбогослужебныя чтенія на праздники Господни, Богородичны и Великихъ Святыхъ**, съ есобымъ счетомъ страницъ, чтобы въ концѣ года обрзовалась отдѣльная книжка, — каковыя Чтенія составлены примѣнительно къ пониманію простаго народа и будутъ разсылдтсь подписчикамъ, какъ и поученія, заблаговременно — къ тѣмъ днямъ, на которые назначаются.

II. Статьи по изъясненію св. Писанія.

III. Статьи, преимущественно въ формѣ бесѣдъ и разговоровъ, представляющія разборъ и обличеніе заблужденій неправомыслящихъ, особенно штундистовъ, и служащія къ охраненію и утвержденію православныхъ въ истинной вѣрѣ.

IV. Статьи объ истиннахъ христіанской нравственности съ обличеніемъ современныхъ пороковъ, — о важнѣйшихъ церковныхъ обрядахъ, о подвигахъ св. правосл. Церкви Духовноназидательные разсказы, повѣсти, стихотворенія. Общепользныя свѣдѣнія.

V. Краткія библиографія и объявленія о болѣе важныхъ вновь выходящихъ книгахъ духовно-нравственнаго содржанія.

VI. Сверхъ того, по прежнему, отдѣльно отъ журнала, будутъ издаваться **„КІЕВСКІЕ ЛИСТКИ“** религіозно-нравственнаго содержания для чтеній народу, въ объемѣ четырехъ страницъ каждый, а также и небольшія книжки, такого же содржанія.

Цѣна годоваго изданія со всѣми приложеніями къ журналъ **4 руб. съ перес.** Требования на журнала адресуются такъ: „Кіевъ, въ редакцію **„ВОСКРЕСНАГО ЧТЕНІЯ“** (По-

долъ, домъ Ильинской церкви, № 3)“.

Подписчиковъ настоящаго года, желающихъ получить **„ВОСКРЕСНОЕ ЧТЕНІЕ“** и въ будущемъ 1895 году, Редакція журнала покорнѣйше проситъ высылать свои требованія, прилагая въ возможности печатный адресъ, подѣ которымъ получается журнала въ текущемъ году.

При семъ № разсыл. книжка: **„Небесная Учительница“**.

Редакторъ-Издатель Священникъ *Іоаннъ Богородицкій*.

ЗА СВѢДЕНІЕ

Замолявать се всички тия лица и учрѣждения, до които се испрацатъ 1, 2, 3, 4 и 5 броеве отъ списаніето, ако не пожелаятъ да ся запишатъ абонати, да ни повърнатъ тия листове, или пакъ, ако искатъ да ги задържатъ, да ни испратятъ за тѣхъ 1.50 ст. въ пощенски марки. Освѣтъ това, извѣства се на всички, че списаніето ще се испраца само на ония, които прѣдизвѣстятъ и прѣдплатятъ. съгласно обявлението напечатано въ първа страница.

По причина на примѣстваніето ми въ Пловдивъ списаніето позакъсенѣ малко. Молимъ за извинение.

Книгата „Указатель“ по всички текстове находящияся въ Св. Писаніе, която е необходима за всѣки священникъ и проповѣдникъ при съставяние на проповѣди, при това и голѣма услуга на всѣки който ся държи о ученіето на Бога и щателно (предпазливо) води своя животъ по Божиитѣ заповѣди, ще се испрати въ премія на Г. Г-да абонатитѣ въ края на годината.

По причина на многото ми енорийска работа съмъ принуденъ да издавамъ списаніето за напрѣдъ мѣсечно; затова тѣзи, които сж прѣдплатили на смѣтка отъ осемъ лева ще имъ повърнемъ остатъка слѣдъ непродължително врѣме.

Отъ редакцията

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА

НА

НАУЧНОТО РЕЛИГИОЗНО-ПРАВСТВЕННО СПИСАНИЕ

„ЦЕРКОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ.“

Программата на списанието е слѣдующата: Христовата църква въ мѣнгло и настояще врѣме. — Очерки и раскази изъ Библията съ раскрытие на Божеоткровенното учение за вѣрата и нравственността въ съотвѣствие на съврѣмения животъ. Христианско богослужение, неговата история и значение. Христианска мисль. Вѣроучение и правоучение. Благодаръ отъ добра вѣра. Духовнонравствено изложение изъ естественнитѣ науки Статии отъ Св. Отци и Церковни учители. Законъ Божий въ мирскитѣ учебни заведения. Историята на Християнскитѣ празници. Описания, най-вече на почитанитѣ отъ Православната Църква икони, а тъй също и жизнеописанието на по-главнитѣ Богоугодници съ нравствени наставления въ отношение на съврѣмения животъ на християнина. Врѣмenni очерки, раскази, характеристика изъ областта на религията и нравственността. Духовенството въ отношение къмъ обществото и простий народъ. Поучения

и бесѣди на текущитѣ недѣли, празнични дни и въ разни случаи. Изяснения на Св. Писание. Христианска нравственностъ, съ изубличение на съврѣмненитѣ пороци. Церковни треби и нѣкои извънрѣдни случаи при Богослужение. то и тайнствата. Разяснение въпроси изъ областта на църковната практика. Свѣдения и разсуждения върху протестанскитѣ миссии тѣхната дѣятелностъ, прѣимущественно въ тѣзи мѣста и страни, гдѣто тѣхната миссия е въ съприкосновение и борба съ православиеото. Извѣстии, забѣлѣжки, въпроси, отговори и обяснения.

Списанието ще излази единъ пѣтъ на мѣсеца обикновенно въ 16 страници. — Цѣната му за година 4 лева, за въ странство 5 лева (на ученици и войници 3 лева) винаги прѣдплащени. На Г. Г-да настоятелитѣ — обикновенната отстъпка. Всичко що се отнаси до списанието се отправя направо до администрацията му въ гр. Пловдивъ.

Абонамента се исплаща въ бонове или поченски записи. Отъ селата се приематъ и поченски или гербови марки, но ако при всѣкой левъ се прибави по 5 ст.

За не получаването на нѣкой брой да се извѣстява до излизанието на слѣдующий, покъсно отъ тоя срокъ не се приематъ.

Редакторъ: Священникъ **Мина Г. Минковъ**

Редакцията моли авторитѣ и издателитѣ на духовно-нравствени книги, които желаятъ да имъ се обнародватъ безплатно въ страницитѣ на „Церковенъ вѣстникъ“ да испратятъ отъ своитѣ си издания по единъ екземпляръ по адреса на редакцията.

СЪДЪРЖАНИЕ

Къмъ абонатитѣ. — Благодаренъ разговоръ. — Христианско наставление. — Сжщността на християнството. — Най-новитѣ пессимистически теории и тѣхната несъстоятелностъ (продължение). — Бесѣди върху християнското богослужение. — Пролѣтъта и блядещето въскресение на мъртвитѣ. — Благотворителностъ къмъ беднитѣ. — Живота и дѣлата на Св. Кирила и Методия. — История на празниците. — Распореджание за празнуването на пасхата. — Св. Евангелиста Марко. — Дяволитѣ сж ангели, отстъпници отъ Бога. —

За священническитѣ събрания. — За какво е установенъ Петровий постъ. — За кръстното знамение. — Какво означава изражението „окропишия иссопомъ, и очищуся“. — За литургията. — Наставление къмъ зеть и невѣста. — Изъ църковната практика. — Какво се иска отъ священника. — Христианска мисль. — Безбожна мисль. — Какъ почитатъ римокатолицитѣ „Папата“. — Учението е свѣтлива, а невѣжеството — тъмнина (рзказъ). — Извѣстия и забѣлѣжки — Книжнина. — Поща. — Обявления.

Редакторъ: Священникъ *Мина Г. Минковъ*

Издание и пичать: Печатница „СТАРА ПЛАНИНА“